

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๑๕๘๖/๒๕๕๙
คดีหมายเลขแดงที่ ๑๖๗/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๑๖ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๗

{	ระหว่าง	องค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว	ผู้ฟ้องคดี
	{	เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี สาขาจอมบึง ที่ ๑ ผู้อำนวยการศูนย์สำรวจออกโฉนดที่ดินจังหวัดนครปฐม - ราชบุรี - เพชรบุรี - กาญจนบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ - อ่างทอง ที่ ๒ กรมที่ดิน ที่ ๓ บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ที่ ๔	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ อุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๗๒๔/๒๕๕๗ หมายเลขแดงที่ ๒๐๖๗/๒๕๕๙

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นราชการส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ คดีนี้สืบเนื่องมาจากเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ในที่ดินตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๑ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี จำนวน ๔ แปลง ดังนี้ แปลงที่ ๑ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ เลขที่ดิน ๘ เนื้อที่ ๓๒ ไร่ ๑ งาน ๓๖ ตารางวา ออกให้แก่นายไพศาล ชื่นตระกูลวิทยา แปลงที่ ๒ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ดิน ๙

/เนื้อที่ ๕๐ ไร่...

เนื้อที่ ๕๐ ไร่ ๓ งาน ๖๗ ตารางวา ออกให้แก่นายวิระ ภูริภัสสร แปลงที่ ๓ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ เลขที่ดิน ๑๐ เนื้อที่ ๕๖ ไร่ ๑๐ ตารางวา ออกให้แก่นายฉัตรชัย บุญคุ้ม และแปลงที่ ๔ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๙ เลขที่ดิน ๑๑ เนื้อที่ ๔๖ ไร่ ๖๕ ตารางวา ออกให้แก่นายพุด เขียบแหลม ที่ดินทั้งสี่แปลงดังกล่าวมีด้านทิศเหนือติดกับเขตการปกครองท้องที่หมู่ที่ ๓ ตำบลรางบัว และด้านทิศใต้ติดกับป่าสงวนแห่งชาติและสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเขาสน แต่เดิมเมื่อประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ผู้ปกครองท้องที่ในขณะนั้นได้ร่วมกันสร้างทางสาธารณประโยชน์ซึ่งเป็นทางลูกรัง เชื่อมระหว่างถนนลาดยางสายจอมบึง - สวนผึ้ง โดยทางเริ่มจากตรงข้ามสถานีเพาะเลี้ยง สัตว์ป่าเขาสน ตัดผ่าเข้าไปทางด้านทิศเหนือผ่านที่ดินทั้งสี่แปลงดังกล่าวซึ่งเดิมเป็นที่ดินมือเปล่า ไม่มีเอกสารสิทธิ เลยไปถึงเขตการปกครองท้องที่หมู่ที่ ๓ เพื่อให้ประชาชนใช้ในการสัญจรไปมา และบรรทุกพืชไร่ โดยใช้เส้นทางไปอำเภอจอมบึงและอำเภอสวนผึ้งหรือท้องที่อื่น ๆ ได้ มีระยะทางจากจุดเริ่มต้นที่สถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเขาสนไปถึงหมู่บ้านชัยใหญ่ หมู่ที่ ๓ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ประมาณ ๔ กิโลเมตร ต่อมา เมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๓๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการรังวัดที่ดินเพื่อออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ ให้แก่ผู้ครอบครองที่ดินในขณะนั้น โดยได้ดำเนินการรังวัด กันที่ดินออกไว้เป็นทางสาธารณประโยชน์ตามสภาพทางลูกรังที่ปรากฏอยู่ในขณะนั้น ซึ่งทางลูกรังที่กันไว้แน้นคั่นอยู่ระหว่างที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ กับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ มี ขนาดความกว้างประมาณ ๘ เมตร ยาว ๔๐๐ เมตร ต่อมา ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้มีการรังวัดขยายเนื้อที่ของที่ดิน น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๔ แปลง ตามที่เจ้าของที่ดินนำชี้ แล้วมีการแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ใน น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๔ ฉบับ เพิ่มขึ้นจากเดิม โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของที่ดินข้างเคียง หรือประชาชนผู้ใช้ทางสาธารณประโยชน์หรือผู้มีส่วนได้เสีย ในทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าว ดังนี้ ๑. น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ จากเดิมเนื้อที่ ๓๒ ไร่ ๑ งาน ๓๖ ตารางวา เป็นเนื้อที่ ๓๗ ไร่ ๒ งาน ๙๔ ตารางวา ๒. น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ จากเดิมเนื้อที่ ๕๐ ไร่ ๓ งาน ๖๗ ตารางวา เป็นเนื้อที่ ๖๐ ไร่ ๑ งาน ๔๙ ตารางวา ๓. น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ จากเดิมเนื้อที่ ๕๖ ไร่ ๑๐ ตารางวา เป็นเนื้อที่ ๘๗ ไร่ ๓๔ ตารางวา และ ๔. น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๙ จากเดิมเนื้อที่ ๔๖ ไร่ ๖๕ ตารางวา เป็นเนื้อที่ ๕๘ ไร่ ๓ งาน ๗๘ ตารางวา แต่เนื่องจากมีการคัดค้าน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงยังไม่สามารถเขียนรูปแผนที่ ที่ดินที่ขยายตามรูปแผนที่ (ใบต่อ) ลงบนระวางที่ดินแผ่นใหญ่ซึ่งเป็นระวางรวมของที่ดินได้ ต่อมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่ดิน น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๔ แปลง ได้โอนมาเป็นของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และเมื่อประมาณเดือนมกราคม ๒๕๕๖ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ มีนโยบายเร่งรัดการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินในท้องที่จังหวัดนครปฐม - ราชบุรี - เพชรบุรี - กาญจนบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งผู้แทนของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

/ได้นำพนักงาน...

ได้นำพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจากหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ และเลขที่ ๑๓๑๗ โดยนำรังวัดรวมเอาทางสาธารณประโยชน์เข้าไปด้วย อ้างว่าเป็นที่ดินส่วนบุคคลของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ซึ่งที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ ได้ออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๐ เลขที่ดิน ๗๙ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี และที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ เลขที่ดิน ๗๘ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี โดยการเขียนรูปแผนที่ในโฉนดที่ดินดังกล่าว ไม่มีทางสาธารณประโยชน์ปรากฏอยู่แต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ภายหลังจากที่มีการแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ใน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ ขยายเนื้อที่เพิ่มขึ้นจากเดิมโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ทำให้ที่ดินแต่ละแปลงมีแนวเขตเปลี่ยนแปลงไป โดยแนวเขตด้านทิศตะวันตกของที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ขยับมาทับทางสาธารณประโยชน์ที่คั่นอยู่ระหว่างที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ กับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ เป็นเหตุให้ทางสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ในการสัญจรไปมา ขนาดกว้างประมาณ ๘ เมตร ยาว ๔๐๐ เมตร กลายเป็นส่วนหนึ่งของที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ไปโดยปริยาย แล้วมีการเปลี่ยนตำแหน่งทางสาธารณประโยชน์ใหม่ไปอยู่ในที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ จึงเป็นการกระทำโดยทุจริตเพื่อเอาทางสาธารณประโยชน์เป็นของตนเอง และเมื่อประมาณเดือนเมษายน ๒๕๕๗ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ยังได้ทำการลบทางสาธารณประโยชน์เดิมออกไปจากระวางที่ดินรวมที่เป็นแผ่นใหญ่เดิม แล้วเขียนรูปแผนที่ขึ้นใหม่ให้มีรูปแผนที่ขนาดเท่ากับที่ดินที่ขยายเนื้อที่ออกไป จากนั้นจึงเขียนทางสาธารณประโยชน์ขึ้นมาใหม่ในระวางที่ดินตามแนวเขตที่ได้ขยายที่ดินโดยผลการและไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง เพราะไม่มีสภาพเป็นทาง แต่มีสภาพเป็นลำราง นอกจากนี้ การขยายเนื้อที่ที่ดินทั้งสี่แปลงยังทำให้แนวเขตด้านทิศตะวันตกของที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ ขยับออกไปอีกประมาณ ๓๐๐ เมตร คิดเป็นเนื้อที่กว่า ๑๐๐ ไร่ ทำให้ที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๙ ไปทับกับที่ดินของประชาชน ซึ่งได้ครอบครองทำประโยชน์ให้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายและมีข้อพิพาทกัน ดังนั้น การที่บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ได้นำเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินโดยอาศัยหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ และเลขที่ ๑๓๑๗ ที่มีการแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๐ และเลขที่ ๒๕๐๙๒ เนื้อที่ ๓๒ ไร่ ๓ งาน ๑๕ ตารางวา และเนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๔๒ ตารางวา ตามลำดับ ให้แก่บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากการออกโฉนดที่ดินทับทางสาธารณประโยชน์ ซึ่งภายหลังจากมีการออกโฉนดที่ดินดังกล่าวแล้ว บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ได้ทำการปิดกั้นและปักป้ายแสดงความเป็นเจ้าของที่ดินบนทางสาธารณประโยชน์ โดยอ้างว่าเป็นทางส่วนบุคคล เป็นเหตุให้

/ประชาชน...

ประชาชนไม่สามารถใช้ทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าวในการสัญจรไปมาได้ดังเดิม ทำให้ประชาชน
ได้รับความเดือดร้อนเสียหายเป็นอย่างมาก ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๓๑๖
เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี
ที่มีการแก้ไขขยายเนื้อที่และแนวเขตออกไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๒. เพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๐ และเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว
อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี

๓. ให้ใช้แนวเขตและระวางที่ดินเดิมและให้คงทางสาธารณประโยชน์ไว้ดังเดิม
ตามระวางแผนที่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ และห้ามเคลื่อนย้ายทางสาธารณประโยชน์ตามระวางแผนที่เดิม

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ขอลอนคำฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗ อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีลอนคำฟ้อง
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่ง ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรียกให้บริษัท
ไทยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) เข้ามาในคดีในฐานะผู้ร้องสอดตามมาตรา ๔๔
แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และข้อ ๗๘ แห่ง
ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง
พ.ศ. ๒๕๔๓ ประกอบกับมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง (๓) (ข) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่ง โดยกำหนดให้เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
ได้ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ในที่ดินตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๑ ตำบลรางบัว
อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี จำนวน ๔ แปลง ดังนี้ แปลงที่ ๑ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖
เนื้อที่ ๓๒ ไร่ ๑ งาน ๓๖ ตารางวา ออกให้แก่ นายไพศาล ชื่นตระกูลวิทยา แปลงที่ ๒ น.ส. ๓ ก.
เลขที่ ๑๓๑๗ เนื้อที่ ๕๐ ไร่ ๓ งาน ๖๗ ตารางวา ออกให้แก่ นายวีระ ภูริภัสสร แปลงที่ ๓
น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ เนื้อที่ ๕๖ ไร่ ๑๐ ตารางวา ออกให้แก่ นายฉัตรชัย บุญท้วม
และแปลงที่ ๔ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๙ เนื้อที่ ๔๖ ไร่ ๖๕ ตารางวา ออกให้แก่ นายพุด เฉียบแหลม
จากนั้น เจ้าของที่ดินได้ขายที่ดินทั้ง ๔ แปลงดังกล่าว ให้แก่บริษัท ผาสุก จำกัด เมื่อวันที่ ๒๑
มิถุนายน ๒๕๓๓ และบริษัท ผาสุก จำกัด ได้ขายที่ดินดังกล่าวให้แก่บริษัท สารสาระ จำกัด
เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๗ ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๐ บริษัท สารสาระ จำกัด
ได้ยื่นคำขอรังวัดตรวจสอบเนื้อที่ตาม น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๔ แปลง พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกไป
ทำการรังวัดที่ดิน เจ้าของที่ดินข้างเคียงและผู้ปกครองท้องที่รับรองแนวเขตครบทุกด้าน

/ผลการรังวัด...

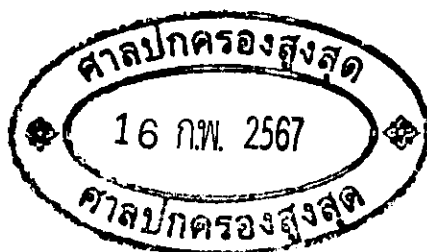
ผลการรังวัดปรากฏว่า ที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ รังวัดได้เนื้อที่ ๓๗ ไร่ ๒ งาน ๙๔ ตารางวา เนื้อที่มากกว่าเดิม ๕ ไร่ ๑ งาน ๕๘ ตารางวา ที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ รังวัดได้เนื้อที่ ๖๐ ไร่ ๑ งาน ๔๙ ตารางวา เนื้อที่มากกว่าเดิม ๙ ไร่ ๑ งาน ๘๒ ตารางวา ที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ รังวัดได้เนื้อที่ ๘๗ ไร่ ๓๔ ตารางวา เนื้อที่มากกว่าเดิม ๓๑ ไร่ ๒๔ ตารางวา และที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๙ รังวัดได้เนื้อที่ ๕๘ ไร่ ๓ งาน ๗๘ ตารางวา เนื้อที่มากกว่าเดิม ๑๒ ไร่ ๓ งาน ๑๓ ตารางวา เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๐ นายอำเภอจอมบึง จึงสั่งแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ใน น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว ตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ต่อมา ได้มีประกาศเจ้าพนักงานบังคับคดี สำนักงานบังคับคดีจังหวัดราชบุรี เรื่อง ขายทอดตลาดที่ดิน ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๗ ขายทอดตลาดที่ดิน น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๔ แปลง ตามคำสั่งศาล ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เป็นผู้ซื้อที่ดินได้จากการขายทอดตลาด และได้จดทะเบียนรับโอนที่ดินดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ต่อมา พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรจอมบึงได้มีหนังสือ ที่ รบ ๐๗๒๙.๕/๘๘๔ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ ขอความร่วมมือให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตรวจสอบที่ดินนอกหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๙ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซึ่งมีกรณีพิพาทว่า เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ใด และเป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือไม่ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนในที่ดินดังกล่าว จึงไม่สามารถตรวจสอบการถือกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองได้ และจากการตรวจสอบเบื้องต้นจากรวางรูปถ่ายทางอากาศ ก็ไม่ปรากฏที่ดินพิพาทเป็นที่สาธารณประโยชน์แต่อย่างใด แต่เนื่องจากที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินมิได้หลายประเภทตามมาตรา ๑๓๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงให้ตรวจสอบกับหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบที่ดินแต่ละประเภทต่อไป จากนั้น ศาลจังหวัดราชบุรีได้มีหนังสือ ที่ ศย ๓๐๗.๐๑๐/๕๙๕๖ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ สั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำแผนที่พิพาท ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๑๑/๒๕๕๕ ระหว่าง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ โจทก์ กับนายพิชัย ศิลปชัย กับพวก จำเลย เรื่อง ที่ดิน ในที่ดินซึ่งไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน มีเนื้อที่ประมาณ ๑๕๐ ไร่ และอยู่ติดต่อกันเป็นผืนเดียวกันกับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ทำการรังวัดที่ดินเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ เจ้าของที่ดินข้างเคียงรับรองแนวเขตครบ โดยมีนายประเสริฐ บุญณะรงค์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลรางบัว ซึ่งเป็นผู้แทนนายอำเภอจอมบึง ตามคำสั่งอำเภอจอมบึง ที่ ๑๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖ และนายสนิท กลีบอุบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว ซึ่งเป็นผู้แทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว ที่ ๑๖๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เป็นผู้รับรองแนวเขตด้านที่ติดกับทางสาธารณประโยชน์ และต่อมา ศาลจังหวัดราชบุรีได้มีหนังสือ ที่ ศย ๓๐๗.๐๑๐/๓๓๕๙ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๗ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดทำแผนที่พิพาทใหม่

/จึงได้มี...

จึงได้มีการรังวัดที่ดินในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๗ เจ้าของที่ดินข้างเคียงรับรองแนวเขตครบ โดยมีนายประเสริฐและนายสนิทเป็นผู้รับรองแนวเขตที่ดินด้านที่ติดกับทางสาธารณประโยชน์เช่นเดิม

สำหรับกรณีที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๐ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้นำรังวัดเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจากหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ ตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ผลการรังวัดได้เนื้อที่ ๓๒ ไร่ ๓ งาน ๑๕ ตารางวา น้อยกว่าหลักฐานเดิม ๔ ไร่ ๓ งาน ๗๙ ตารางวา เจ้าของที่ดินข้างเคียงรับรองแนวเขตครบ ด้านที่ติดกับทางสาธารณประโยชน์รับรองแนวเขตโดยนายประเสริฐ บุญระรงค์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลรางบัว ซึ่งเป็นผู้แทนนายอำเภอจอมบึง และนายสนิท กสิบุบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว ซึ่งเป็นผู้แทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศแจกโฉนดที่ดิน ครบกำหนด ๓๐ วัน ไม่มีผู้ใดโต้แย้งคัดค้าน ตรวจสอบแล้วไม่มีอายัด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๐ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เนื้อที่ ๓๒ ไร่ ๓ งาน ๑๕ ตารางวา ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖ ส่วนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้นำรังวัดเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจากหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ผลการรังวัดได้เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๔๒ ตารางวา มากกว่าหลักฐานเดิม ๗ ไร่ ๒ งาน ๙๓ ตารางวา คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘ เจ้าของที่ดินข้างเคียงรับรองแนวเขตที่ดินครบ ด้านที่ติดกับทางสาธารณประโยชน์รับรองแนวเขตโดยนายประเสริฐ บุญระรงค์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลรางบัว ซึ่งเป็นผู้แทนนายอำเภอจอมบึง และนายสนิท กสิบุบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว ซึ่งเป็นผู้แทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว ต่อมา ได้มีการนำเรื่องเข้าที่ประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินกรณีได้เนื้อที่เกินจากหลักฐานที่ดินเดิมจังหวัดนครปฐม - ราชบุรี - เพชรบุรี - กาญจนบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ในการประชุมครั้งที่ ๔๕/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ ซึ่งคณะกรรมการได้ร่วมกันตรวจสอบแล้วเห็นว่า ไม่มีการนำที่ดินนอกหลักฐานมารวมออกโฉนดที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด เหตุที่ได้เนื้อที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากการรังวัดและการคำนวณเนื้อที่ต่างวิธีกัน พนักงานเจ้าหน้าที่จึงได้ประกาศแจกโฉนดที่ดิน ครบกำหนด ๓๐ วัน ไม่มีผู้ใดโต้แย้งคัดค้าน ตรวจสอบแล้วไม่มีอายัด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๔๒ ตารางวา ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖ จากนั้น เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๗ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับหนังสือร้องเรียน ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๗ จากนางบุญมา จริงจั้ง ขอให้ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงและเพิกถอนเนื้อที่และรูปแผนที่

/ใน น.ส. ๓ ก. ...

ใน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งสำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี สาขาจอมบึง ที่ ๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีตามข้อร้องเรียน ต่อมา คณะกรรมการดังกล่าว ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๗ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า ไม่มีเหตุที่จะต้องเพิกถอนเนื้อที่และรูปแผนที่ใน น.ส. ๓ ก. ดังกล่าวแต่อย่างใด

สำหรับกรณีที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ใช้แนวเขตและระวางที่ดินเดิมและให้คงทางสาธารณประโยชน์ไว้ดังเดิมตามระวางแผนที่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ และห้ามผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เคลื่อนย้ายทางสาธารณประโยชน์ตามระวางแผนที่เดิม นั้น เห็นว่า ในการดำเนินการรังวัดตั้งแต่การรับคำขอ การรังวัด เจ้าของที่ดินข้างเคียงและผู้ปกครองท้องที่ได้รับรองแนวเขตที่ดินครบทุกด้าน และการพิจารณาสั่งแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ใน น.ส. ๓ ก. ตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการตามระเบียบขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ทุกประการและเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ขอให้ศาลพิพากษายกฟ้อง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การโดยมีสาระสำคัญทำนองเดียวกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และเพิ่มเติมว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการโครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินให้ครอบคลุมทั่วประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยดำเนินการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินสำหรับที่ดินที่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่สามารถออกโฉนดที่ดินได้ตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยดำเนินการตามระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดิน และสอบเขตที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดิน และสอบเขตที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ และระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินและสอบเขตที่ดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งศูนย์อำนวยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินได้มีคำสั่ง ที่ ๑๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่งตั้งให้เจ้าหน้าที่ไปดำเนินการในท้องที่อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี โดยวิธีเดินสำรวจโดยใช้ระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ โดยนายเกษม มหาพันธ์ุ ผู้รับมอบอำนาจ ได้นำพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการรังวัดปักหลักเขตเพื่อออกโฉนดที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ และเลขที่ ๑๓๑๗ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี พนักงานเจ้าหน้าที่จึงได้ดำเนินการ ดังนี้ ๑. น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ มีชื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เป็นผู้ถือสิทธิครอบครอง ได้มีการรังวัดตรวจสอบเนื้อที่ในชั้นหลักฐาน น.ส. ๓ ก. มีการแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ใน น.ส. ๓ ก. ตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยให้ใช้รูปแผนที่ (ใบต่อ) จำนวนเนื้อที่ ๓๗ ไร่ ๒ งาน ๙๔ ตารางวา ระบุข้างเคียงด้านทิศเหนือ ทิศใต้ และทิศตะวันออกจดทางสาธารณประโยชน์ และด้านทิศตะวันตกจดที่ดิน น.ส. ๓ ก. ๑๓๑๗ เลขที่ดิน ๙ ได้ตรวจสอบหลักฐานที่ดินแล้วเห็นว่าถูกต้องตรงแปลงที่ดิน ได้นำทำการรังวัดตามแนวคันดินที่เป็นขอบเขต

/อยู่แต่เดิม...

อยู่แต่เดิมแล้ว ข้างเคียงรับรองแนวเขตครบทุกด้าน ด้านที่ติดกับทางสาธารณประโยชน์
 รับรองแนวเขตโดยนายประเสริฐ บุญระรงค์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลรางบัว ซึ่งเป็นผู้แทน
 นายอำเภอจอมบึงตามคำสั่งอำเภอจอมบึง ที่ ๕๗๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
 และนายสนิท กลีบอุบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว ซึ่งเป็นผู้แทนนายกองค์การ
 บริหารส่วนตำบลรางบัวตามหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว ที่ รบ ๗๒๓๐๑/๖๔ ลงวันที่
 ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖ โดยนายประเสริฐ ในฐานะผู้ปกครองท้องที่ ได้ตรวจสอบแล้วรับรองว่า
 ที่ดินแปลงนี้ไม่เป็นที่หลวงหวงห้ามหรือที่สาธารณประโยชน์ เมื่อลงที่หมายในระวางแผนที่
 รูปถ่ายทางอากาศ ไม่ปรากฏร่องรอยหรือสภาพทางสาธารณประโยชน์ระหว่างที่ดิน น.ส. ๓ ก.
 เลขที่ ๑๓๑๖ และเลขที่ ๑๓๑๗ แต่อย่างไร พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศแจกโฉนดที่ดิน
 ครบกำหนด ๓๐ วัน ไม่มีผู้ใดโต้แย้งคัดค้าน ตรวจสอบแล้วไม่มีอายัด จึงได้ออกเป็นโฉนดที่ดิน
 เลขที่ ๒๕๐๙๐ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เนื้อที่ ๓๒ ไร่ ๓ งาน ๑๕ ตารางวา
 น้อยกว่าหลักฐานที่ดินเดิม ๕ ไร่ ๓ งาน ๗๙ ตารางวา เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖ ส่วน น.ส. ๓ ก.
 เลขที่ ๑๓๑๗ มีชื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เป็นผู้ถือสิทธิครอบครอง ได้มีการรังวัดตรวจสอบเนื้อที่
 ในชั้นหลักฐาน น.ส. ๓ ก. มีการแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อใน น.ส. ๓ ก. ตามมาตรา ๖๙ ทวิ
 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยให้ใช้รูปแผนที่ (ใบต่อ) จำนวนเนื้อที่ ๖๐ ไร่ ๑ งาน ๔๙ ตารางวา
 ระบุข้างเคียงด้านทิศเหนือ ทิศใต้ และทิศตะวันตกจดทางสาธารณประโยชน์ และด้านทิศ
 ตะวันออกจดที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ เลขที่ ๘ ได้ตรวจสอบหลักฐานที่ดินแล้วเห็นว่า
 ถูกต้องตรงแปลงที่ดิน ได้นำทำการรังวัดตามแนวคันดินที่เป็นขอบเขตอยู่แต่เดิมแล้ว ข้างเคียง
 รับรองแนวเขตครบทุกด้าน ด้านที่ติดกับทางสาธารณประโยชน์รับรองแนวเขตโดยนายประเสริฐ
 บุญระรงค์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลรางบัว ซึ่งเป็นผู้แทนนายอำเภอจอมบึงตามคำสั่ง
 อำเภอจอมบึง ที่ ๕๗๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และนายสนิท กลีบอุบล
 รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว ซึ่งเป็นผู้แทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว
 ตามหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว ที่ รบ ๗๒๓๐๑/๖๔ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖
 โดยนายประเสริฐ ในฐานะผู้ปกครองท้องที่ ได้ตรวจสอบแล้วรับรองว่าที่ดินแปลงนี้ไม่เป็น
 ที่หลวงหวงห้ามหรือที่สาธารณประโยชน์ เมื่อลงที่หมายในระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ
 ไม่ปรากฏร่องรอยหรือสภาพทางสาธารณประโยชน์ระหว่างที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖
 และเลขที่ ๑๓๑๗ แต่อย่างไร ประกาศแจกโฉนดที่ดิน ครบกำหนด ๓๐ วัน ไม่มีผู้ใดโต้แย้ง
 คัดค้าน ตรวจสอบแล้วไม่มีอายัด และเนื่องจากผลการรังวัดได้เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๔๒ ตารางวา
 มากกว่าหลักฐานที่ดินเดิม ๗ ไร่ ๒ งาน ๙๓ ตารางวา คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘ จึงได้นำเรื่อง
 เข้าที่ประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินกรณีได้เนื้อที่
 เกินจากหลักฐานที่ดินเดิม จังหวัดนครปฐม – ราชบุรี – เพชรบุรี – กาญจนบุรี – ประจวบคีรีขันธ์

/ในการประชุม...

ในการประชุมครั้งที่ ๔๕/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าว ได้ร่วมกันตรวจสอบแล้วเห็นว่า ไม่มีการนำที่ดินนอกหลักฐานมารวมออกโฉนดที่ดินโดยไม่ชอบ ด้วยกฎหมายแต่อย่างใด เหตุที่ได้เนื้อที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการรังวัดและการคำนวณเนื้อที่ต่างวิธีกัน จึงได้ออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๔๒ ตารางวา ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖ กรณีจึงเห็นได้ว่า ศูนย์อำนวยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจังหวัดนครปฐม - ราชบุรี - เพชรบุรี - กาญจนบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ได้ดำเนินการออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๐ และเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เป็นไปตามระเบียบขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดแล้ว การดำเนินการ ของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงเป็นไปตามระเบียบและกฎหมายแล้ว ขอให้ศาลพิพากษายกฟ้อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เป็นเจ้าของที่ดินตามหนังสือรับรอง การทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๓๑๖ เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี โดยประมวลซื้อที่ดินดังกล่าวมาจากการขายทอดตลาด ตามคำสั่งศาลในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๔๑๓๐/๒๕๔๑ เดิมที่ดินทั้ง ๔ แปลงดังกล่าว บริษัท สารสาร จำกัด เป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ต่อเนื่องมาจากเจ้าของที่ดินเดิม และได้นำที่ดินมาจดทะเบียนจำนองไว้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ต่อมา บริษัท สารสาร จำกัด ผิดนัดชำระหนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จึงได้ฟ้องบังคับจำนองและดำเนินการบังคับคดี จนกระทั่ง ประมูลซื้อที่ดินได้จากการขายทอดตลาด ปัจจุบันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้ให้บริษัท เปี่ยมอนันต์ จำกัด เป็นผู้ดูแลที่ดินทั้ง ๔ แปลง แทน และมีการทำประโยชน์ในที่ดินด้วยการปลูกต้นยูคาลิปตัส ตามสัญญาให้ดูแลที่ดิน ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๑ โดยที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๕ ถึงที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๙ รวม ๕ แปลง ตั้งอยู่เรียงแถวติดกันและมีทางสาธารณประโยชน์ ที่แท้จริงอยู่ล้อมรอบที่ดินทั้ง ๕ แปลง ส่วนทางที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ คั่นอยู่ระหว่างที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ กับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ ที่ตัดผ่านกลาง ที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ขึ้นไปทางด้านทิศเหนือตามคำฟ้องนั้น ไม่ใช่ทางสาธารณประโยชน์ ที่จะอยู่ในความปกครองดูแลของผู้ฟ้องคดี แต่เป็นที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และอยู่ในเขตที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ (ปัจจุบันออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒) ซึ่งเป็นทางส่วนบุคคลมีความกว้างประมาณ ๘ เมตร ยาวประมาณ ๔๐๐ เมตร คิดเป็นเนื้อที่ ประมาณ ๒ ไร่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้สงวนไว้เพื่อใช้เป็นทางเข้าออกไปสู่ที่ดินแปลงอื่นและเชื่อมไป ยังทางสาธารณประโยชน์ที่อยู่ล้อมรอบ โดยใช้รถยนต์บรรทุกเข้าไปปรับสภาพดินและครอบครอง ทำประโยชน์และติดตั้งแผ่นป้ายแสดงความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินทุกแปลงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เพื่อป้องกันการบุกรุกจากบุคคลอื่น การที่มีบุคคลอื่นในท้องที่หมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๓ ตำบลรางบัว เข้ามาอาศัยใช้เป็นทางเข้าออกไปยังท้องที่หมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๓ ก็เป็นการอาศัยผ่านเป็นครั้งคราวเท่านั้น

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทางส่วนบุคคลดังกล่าวไม่เคยมีการอุทธรณ์หรือมีการยกให้เป็นทางสาธารณประโยชน์ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยปริยาย รวมทั้งไม่เคยปล่อยปละละเลยให้มีการใช้ทางส่วนบุคคลในที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เป็นทางสาธารณประโยชน์ และการติดตั้งแผ่นป้ายเพื่อสงวนสิทธิในที่ดินซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ก็เพื่อเป็นการป้องกันและสงวนไว้ซึ่งที่ดินของตนเอง การที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐจะเข้าไปยึดถือหรือกล่าวอ้างหรือดำเนินการใด ๆ ในที่ดินซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ที่เป็นเอกชน จะต้องมียินยอมจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการได้ และเจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีต้องแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้รับทราบด้วยตามแนวปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๗๒๓/ว ๒๒๕๑ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดข้อพิพาทระหว่างรัฐกับเอกชน เพราะที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีนำมากล่าวอ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์นั้น เป็นที่ดินซึ่งมีเจ้าของครอบครองมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๘ และมีการครอบครองทำประโยชน์ตลอดมา จนกระทั่งปัจจุบันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ และมีเอกสารหลักฐานการได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเพื่อยึดถือเอาที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซึ่งเป็นที่ดินของเอกชนไปเป็นทางสาธารณประโยชน์ โดยไม่เคยมีการสอบสวนข้อเท็จจริงหรือสอบถามจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ว่ายินยอมให้ทางส่วนบุคคลเป็นทางสาธารณประโยชน์หรือไม่ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามวิธีการในทางปกครอง เป็นการกระทำละเมิดต่อทรัพย์สินซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และการยื่นฟ้องคดีนี้ก็ไม่ใช่เพื่อประโยชน์สาธารณะดังที่ผู้ฟ้องคดีกล่าว แต่เป็นการฟ้องคดีเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มบุคคลที่มีการเข้าไปจับจองซื้อที่ดินมือเปล่า (ภ.บ.ท. ๕) ในพื้นที่ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี และมีที่ดินตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๙ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ แล้วมีข้อพิพาทในเรื่องสิทธิครอบครองที่ดินกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซึ่งบุคคลกลุ่มนี้ไม่สามารถทราบแนวเขตที่ดินที่ตนครอบครองได้ จึงได้บุกรุกล้อมรั้วเข้ามาในที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ รวม ๒ แปลง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ทราบชื่อภายหลังคือ นายพิชัย ศิลปชัย กับนางบุญมา จรุงจึง จึงได้มีการฟ้องคดีแพ่งเรื่องสิทธิครอบครองต่อศาลจังหวัดราชบุรีในส่วนของที่ดินมือเปล่าที่ไม่มีเอกสารสิทธิ โดยมีข้อพิพาทกันเป็นเนื้อที่ประมาณ ๑๕๐ ไร่ ซึ่งอยู่ติดต่อกับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๙ เป็นคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๑๑/๒๕๕๕ ระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ โจทก์ กับนายพิชัย ศิลปชัย กับพวกรวม ๒ คน จำเลย และคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดราชบุรี โดยในชั้นพิจารณาของศาลจังหวัดราชบุรี ได้มีการขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดทำแผนที่พิพาทเพื่อความถูกต้องในชั้นบังคับคดี การรังวัดทำแผนที่พิพาทมีการรังวัดรวม ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ ฝ่ายจำเลยอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำการรังวัดไม่ถูกต้อง

/และขอให้...

และขอให้มีการวัดทำแผนที่พิพาทใหม่ โดยฝ่ายจำเลยต้องการกำหนดจุดรั้งวัดในแนวเขตที่ปรากฏเป็นถนนอยู่บนที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ (ปัจจุบันเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒) ซึ่งผู้ฟ้องคดีนำมาอ้างในคดีนี้ว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้นำระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศมาแสดงให้คู่ความทั้งโจทก์และจำเลยตรวจดูแล้ว ไม่ปรากฏถนนสาธารณะในระวางที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ (ปัจจุบันเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒) แต่ถนนสาธารณะที่แท้จริงจะอยู่ทางด้านข้างระหว่างที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ กับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ และตามรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลจังหวัดราชบุรีที่มีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำการรั้งวัดที่ดินตั้งแต่แนวเขตที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ ตามที่ฝ่ายจำเลยได้แถลงไว้ต่อศาลด้วย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ดำเนินการรั้งวัดตามคำสั่งศาลจังหวัดราชบุรีเท่านั้น เมื่อผลการรั้งวัดได้เนื้อที่พิพาทเพียง ๑๖ ไร่เศษ ซึ่งเป็นที่ดินมือเปล่าไม่มีเอกสารสิทธิใด ๆ จึงไม่เป็นไปตามความต้องการของฝ่ายจำเลยที่ต้องการกำหนดจุดรั้งวัดที่ดินโดยตั้งต้นที่แนวเส้นถนนในที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ในคดีนี้ เพื่อต้องการขยายเขตที่ดินของฝ่ายจำเลยให้ได้ถึง ๑๐๐ ไร่ ครอบคลุมเข้ามาในที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ จึงได้ทำการถ่ายภาพแนวเส้นถนนและป้ายสงวนสิทธิในที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เพื่อให้ผู้ฟ้องคดีนำมาฟ้องเป็นคดีนี้ โดยอ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ยึดเอาทางสาธารณประโยชน์ไปเป็นที่ดินของตน และมีการแก้ไขเนื้อที่ใน น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๔ แปลง โดยผลการ ไปทับซ้อนกับที่ดินของประชาชนและทางสาธารณประโยชน์ ทั้งที่ปราศจากมูลความจริงโดยสิ้นเชิง และหากศาลปกครองรับคดีนี้ไว้พิจารณา ก็จะได้นำผลคดีไปใช้อ้างในคดีแพ่งของศาลจังหวัดราชบุรี ตามคดีหมายเลขดำที่ ๖๑๑/๒๕๕๕ จึงไม่ใช่กรณีที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างแท้จริง อีกทั้งระวางที่ดินเอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๙ และหมายเลข ๑๐ ของผู้ฟ้องคดี เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเอง ไม่ใช่ภาพถ่ายทางอากาศ ส่วนระวางที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นหลักฐานที่ถูกต้อง ภาพถ่ายตามเอกสารท้ายคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งหมดเป็นภาพถ่ายที่ทนายความของโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๑๑/๒๕๕๕ เป็นผู้จัดทำในวันไปรั้งวัดแผนที่พิพาท ซึ่งเป็นการถ่ายภาพไว้เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๗ อันเป็นวันทำการรั้งวัดทำแผนที่พิพาทตามคำสั่งศาลจังหวัดราชบุรี ในคดีดังกล่าว บุคคลและรถยนต์ที่ปรากฏในภาพถ่ายท้ายคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี ก็ล้วนเป็นคู่ความที่ได้ไปทำการรั้งวัดทำแผนที่พิพาทเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๗ ไม่ใช่ประชาชนในท้องที่ตำบลรางบัวแต่อย่างใด และหากศาลได้พิจารณาหนังสือมอบอำนาจให้ผู้ฟ้องคดีปกครองนี้แล้วจะเห็นได้ว่า ผู้รับมอบอำนาจให้ดำเนินคดีปกครองก็เป็นทนายความคนเดียวกับที่ดำเนินคดีแพ่งให้กับนายพิชัยกับพวก ส่วนสาเหตุที่ฝ่ายจำเลยในคดีของศาลจังหวัดราชบุรี ต้องการกำหนดจุดรั้งวัดที่ดินตั้งต้นในแนวถนนที่ปรากฏอยู่บนที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ก็เพื่อต้องการขยายเนื้อที่ที่ดินของตนเข้ามาในที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซึ่งหากรั้งวัดได้สำเร็จ

/ก็จะได้...

ก็จะได้อำนาจที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่เศษ ครอบคลุมที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และหยิบยกเอาประเด็นการแก้ไขเนื้อที่ใน น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๒ แปลงดังกล่าว เป็นการขยายเนื้อที่โดยไม่ชอบ มาทับซ้อนกับที่ดินของจำเลย ซึ่งเป็นประเด็นเดียวกัน กับที่ผู้ฟ้องคดีนำมาฟ้องเป็นคดีนี้ แต่เมื่อไม่สามารถดำเนินการได้ จึงอาศัยหน่วยงานของรัฐ คือผู้ฟ้องคดีมาดำเนินคดีในศาลปกครองให้แทน โดยอ้างว่า การออกเอกสารสิทธิในที่ดิน ทั้ง ๔ แปลง มีการขยายเนื้อที่โดยผลการและมีการยึดเอาถนนสาธารณะไปเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดียังได้นำแนวนอนที่ปรากฏใน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ไปฟ้องต่อศาลจังหวัดราชบุรีเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๕๓๗/๒๕๕๗ ระหว่างผู้ฟ้องคดี กับพวก โจทก์ กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จำเลย ซึ่งเป็นที่ดินแปลงเดียวกันและ มีการกล่าวอ้างว่าเป็นถนนสาธารณะอีกเช่นกัน ซึ่งขณะนี้คดีดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ของศาลจังหวัดราชบุรี การฟ้องคดีของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นไปโดยไม่สุจริต ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ สาธารณะ แต่เป็นการฟ้องคดีเพื่อผลประโยชน์เฉพาะกลุ่มบุคคลที่มีข้อพิพาทเรื่องสิทธิครอบครองที่ดิน กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีอำนาจนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

สำหรับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ นั้น มีอาณาเขตด้านทิศเหนือติดกับทางสาธารณประโยชน์ที่แท้จริงซึ่งอยู่ล้อมรอบ ผ่านด้านหน้าที่ดินทั้ง ๔ แปลง เพื่อใช้เป็นเส้นทางเข้าออกไปสู่ท้องที่หมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๓ ตำบลรางบัวได้ ส่วนด้านทิศตะวันออกและทิศตะวันตกของที่ดินแต่ละแปลงเรียงแถวติดกันไป โดยมีทางสาธารณประโยชน์ที่แท้จริงคั่นอยู่ด้านข้างระหว่างที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ และเลขที่ ๑๓๑๘ ที่ได้กันไว้เป็นทางสาธารณประโยชน์ ส่วนด้านทิศใต้ของที่ดินทั้ง ๔ แปลง จะมีทางสาธารณประโยชน์ที่แท้จริงตัดผ่านด้านหน้าที่ดินอีกเช่นกัน ซึ่งเป็นทางยาวตลอดไปจนถึง กับทางเข้าถนนลาดยางสายราชบุรี - จอมบึง จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้มีการออก น.ส. ๓ ก. ในที่ดินทั้ง ๔ แปลง ให้แก่เจ้าของที่ดินเดิม ซึ่งใช้วิธีการเดินสำรวจโดยใช้รูปถ่ายทางอากาศ มีการลงแผนที่ระวางและมีการคำนวณเนื้อที่อย่างละเอียดซึ่งเป็นวิธีการออกเอกสารสิทธิ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่มีโอกาสผิดพลาดได้น้อยมาก รวมทั้งไม่เคยมีการโต้แย้งจากเจ้าของที่ดิน ข้างเคียงและผู้ปกครองท้องที่ในขณะนั้นว่าเป็นการออกเอกสารสิทธิในที่ดินรุกล้ำที่ดินข้างเคียง หรือไปทับซ้อนกับทางสาธารณประโยชน์แต่อย่างใด อันเป็นหลักฐานการได้มาซึ่งที่ดิน ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะถูกจัดตั้งให้เป็นหน่วยงานของรัฐในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ส่วนทางลูกรังที่ผู้ฟ้องคดี อ้างว่าเป็นทางเชื่อมกับถนนลาดยางสายราชบุรี - จอมบึง ตัดผ่าเข้าไปทางด้านทิศเหนือของที่ดิน ทั้ง ๔ แปลงนั้น ไม่ใช่เป็นทางสาธารณะที่มีการจัดสร้างขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ แต่อย่างใด ทางดังกล่าวเป็นทางส่วนบุคคลซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ตั้งอยู่บนที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เป็นทางที่จัดสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นทางเข้าออกสู่ที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซึ่งจาก

/รูปแผนที่...

รูปแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศและระวางที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่เป็นหลักฐานของทางราชการที่ถูกต้อง จะไม่ปรากฏทางหรือถนนส่วนบุคคลนี้เป็นทางสาธารณประโยชน์ แต่ทางสาธารณะที่แท้จริงจะปรากฏอยู่ทางด้านข้างระหว่างที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ กับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ ซึ่งเป็นทางสาธารณะที่แท้จริงที่เชื่อมระหว่างทางสาธารณะโดยรอบที่ดินทั้ง ๔ แปลง และเชื่อมไปยังถนนลาดยางสายราชบุรี - จอมบึง เพื่อเข้าไปยังท้องที่หมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๓ ตำบลรางบัว ทางสาธารณะที่แท้จริงจึงถูกปล่อยให้อยู่ในสภาพที่รกร้างไม่มีการพัฒนาใด ๆ จากผู้ฟ้องคดี

ส่วนการที่ดิน น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๔ แปลง ได้เนื้อที่เพิ่มขึ้นจากเดิมนั้น เนื่องจากที่ดินดังกล่าวมีหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) รวม ๓ แปลง คือ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ ส่วนที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ เจ้าของเดิมได้ขอรับรองการทำประโยชน์ต่อนายอำเภอจอมบึงในขณะนั้นเพื่อนำพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ในที่ดิน และมีการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินพิพาททั้ง ๔ แปลง จึงเป็นที่ดินที่มีเอกสารการครอบครองทำประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายมาอย่างต่อเนื่อง และเมื่อมีการซื้อขายสิทธิครอบครองต่อเนื่องกันมาหลายทอด ผู้ครอบครองทำประโยชน์ต่อมาก็ได้มีการขอรับรองการทำประโยชน์เพื่อขอออกเอกสารสิทธิตามที่ตนได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งอาจมีเนื้อที่ไม่ตรงกันกับที่ดินที่เจ้าของที่ดินเดิมได้แจ้งการครอบครองตาม ส.ค. ๑ ไว้แต่ครั้งแรก โดยมีการครอบครองทำประโยชน์ได้เนื้อที่เพิ่มขึ้นตามหลักกฎหมายของสิทธิครอบครอง และเมื่อได้มีการขอพิสูจน์การทำประโยชน์ในที่ดินเพื่อขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ก็ไม่เคยปรากฏว่ามีการคัดค้านจากเจ้าของที่ดินข้างเคียงว่ารุกล้ำที่ดินของบุคคลอื่น รวมทั้งผู้ปกครองท้องที่ก็ไม่เคยคัดค้านว่ามีการรุกล้ำที่หรือทางสาธารณประโยชน์แต่อย่างใด การได้เนื้อที่เพิ่มขึ้นจากหลักฐานเดิมที่เคยแจ้งการครอบครองไว้ ก็ถือว่าเป็นไปตามหลักสิทธิครอบครองตามมาตรา ๑๓๖๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่บัญญัติว่าบุคคลใดยึดถือทรัพย์สินโดยเจตนายึดถือเพื่อตน บุคคลนั้นได้ซึ่งสิทธิครอบครอง ดังนั้นการได้มาซึ่งเนื้อที่เพิ่มขึ้นจากหลักฐานเดิมจึงไม่ได้เป็นการเพิ่มหรือขยายจำนวนเนื้อที่ออกไปโดยผลการ จนกระทั่งไปทับซ้อนกับทางสาธารณะหรือทับซ้อนกับที่ดินของผู้อื่น จนเป็นเหตุให้ประชาชนผู้ใช้ทางสาธารณประโยชน์หรือเจ้าของที่ดินข้างเคียงได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายแต่อย่างใด และเหตุที่มีการเพิ่มหรือมีการขยายเนื้อที่ของที่ดินทั้ง ๔ แปลง ก็ไม่ใช่เพียงจะมีการขยายจำนวนเนื้อที่เมื่อช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง แต่เป็นกรณีที่เจ้าของที่ดินเดิมในแต่ละแปลงได้มีการขอรับรองการทำประโยชน์ในที่ดินต่อนายอำเภอจอมบึงในขณะนั้น ซึ่งอยู่ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยนายอำเภอจอมบึงเป็นเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจในการออกเอกสารสิทธิในที่ดินให้แก่ผู้ครอบครองทำประโยชน์

/ในที่ดิน...

ในที่ดินท้องที่ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี และเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ บริษัท
 สารธาร จำกัด ได้ครอบครองที่ดินต่อเนื่องมาจากเจ้าของที่ดินเดิม ก็ได้ยื่นคำขอตรวจสอบ
 เนื้อที่ที่ดินอีกครั้งหนึ่งตามเขตการครอบครองทำประโยชน์ของตน เมื่อผลการรังวัดสอบเขตที่ดิน
 ไม่มีการคัดค้านจากเจ้าของที่ดินข้างเคียง รวมทั้งผู้ปกครองท้องที่รับรองว่าไม่มีการสมยอมหรือ
 มีการรุก้ำที่ดินข้างเคียงหรือรุก้ำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน จึงต้องมีการแก้ไขรูปแผนที่
 ตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานที่ดินแก้ไขรูปแผนที่
 ให้เป็นไปตามหลักฐานที่ได้มีการสอบเขตที่ดินได้ และหากศาลได้พิจารณาสารบัญญัติทะเบียน
 ที่ดินทั้ง ๔ แปลง แล้ว จะเห็นได้ว่า มีการจดทะเบียนซื้อขายและจดทะเบียนจำนอง
 ตามกฎหมายตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นไปโดยเปิดเผยและสุจริต
 ไม่เคยมีการโต้แย้งสิทธิหรือมีเจ้าของที่ดินข้างเคียงหรือประชาชนในท้องที่หมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๓
 ตำบลรางบัว มาร้องเรียนว่าได้รับความเดือดร้อนจากการเพิ่มหรือขยายเนื้อที่ของที่ดิน
 ทั้ง ๔ แปลง เมื่อนับระยะเวลาตั้งแต่ที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙
 มีการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) จนกระทั่งปัจจุบันได้ออกเป็นเอกสารสิทธิ
 เป็นระยะเวลากว่า ๖๐ ปี แล้ว ส่วนที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ ก็เป็นระยะเวลากว่า ๒๔ ปี
 ไม่เคยมีการร้องเรียนหรือคัดค้านว่าเป็นการออกเอกสารสิทธิในที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
 แต่อย่างใด

สำหรับการขอรับรองการทำประโยชน์และการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์
 ในที่ดิน ตลอดจนการขอตรวจสอบเนื้อที่ที่ดินแต่ละแปลงแล้วได้เนื้อที่มากกว่าหลักฐานเดิม นั้น
 ปรากฏว่า ที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ (ปัจจุบันได้ออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๐) เจ้าของ
 ที่ดินเดิมคือ นายไพศาล ชื่นตระกูลวิทยา เดิมมีเนื้อที่ประมาณ ๓๒ ไร่ ๑ งาน ๓๖ ตารางวา
 ซึ่งมีการจดทะเบียนซื้อขายและนิติกรรมจำนองเรื่อยมา และมีการแก้ไขเนื้อที่เป็น ๓๗ ไร่ ๒ งาน
 ๗๔ ตารางวา ตามการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ในที่ดิน จนกระทั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔
 เป็นเจ้าของที่ดินเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ก็ไม่เคยมีการร้องเรียนหรือคัดค้านการออกหนังสือรับรอง
 การทำประโยชน์จากเจ้าของที่ดินข้างเคียงหรือผู้ปกครองท้องที่ว่าเป็นการออกเอกสารสิทธิ
 ในที่ดินหรือมีการแก้ไขเนื้อที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๖
 มีการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๐ รังวัดได้เนื้อที่ ๓๒ ไร่ ๓ งาน ๑๕ ตารางวา
 น้อยกว่าเดิม ๔ ไร่ ๓ งาน ๗๙ ตารางวา ก็ไม่เคยมีการคัดค้านจากเจ้าของที่ดินข้างเคียง
 หรือผู้ปกครองท้องที่ว่าเป็นการออกโฉนดที่ดินโดยไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดิน น.ส. ๓ ก.
 เลขที่ ๑๓๑๗ (ปัจจุบันได้ออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒) เจ้าของที่ดินเดิมคือ นายเกิด บัวคลี
 มีหลักฐานการแจ้งการครอบครอง (ส.ค. ๑) เลขที่ ๒๑๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลจอมบึง กิ่งอำเภอจอมบึง
 จังหวัดราชบุรี และนายเกิดได้ขายสิทธิครอบครองและส่งมอบ ส.ค. ๑ ให้แก่นายวีระ ภูริภัสสร

/ต่อมา...

ต่อมา นายวีระเจ้าของที่ดินได้ให้ถ้อยคำรับรองไว้ต่อนายอำเภอจอมบึงเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๓๓ ว่า ที่ดินแปลงนี้ไม่เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ไม่เป็นที่สาธารณประโยชน์ หรือเป็นที่หวงห้าม แต่อย่างใด และมีการรังวัดที่ดินเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๓ เดิมมีเนื้อที่ ๓๘ ไร่ ๓ งาน ๕๐ ตารางวา เมื่อรังวัดใหม่ได้เนื้อที่ ๕๐ ไร่ ๓ งาน ๖๗ ตารางวา เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๓ นายอำเภอจอมบึง จึงได้ออกเป็น น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ให้แก่นายวีระ เนื้อที่ ๕๐ ไร่ ๓ งาน ๖๐ ตารางวา ตามหลักฐานการนำพิสูจน์และการชี้เขตการครอบครอง ที่ดินแปลงนี้มีการจดทะเบียนซื้อขาย และนิติกรรมจำนองเรื่อยมา จนกระทั่งเดือนเมษายน ๒๕๔๐ บริษัท สารสาร จำกัด ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดิน ได้ยื่นคำขอตรวจสอบเนื้อที่ที่ดินแปลงดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผลการรังวัดได้เนื้อที่ ๖๐ ไร่ ๑ งาน ๔๙ ตารางวา เนื้อที่มากกว่าหลักฐานเดิม ๙ ไร่ ๑ งาน ๘๒ ตารางวา ไม่เคยมีการคัดค้านจากเจ้าของที่ดินข้างเคียงหรือผู้ปกครองท้องที่ว่าเป็นการรังวัดสอบเขตที่ดินที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีการแก้ไขรูปแผนที่ให้ถูกต้องตามที่เจ้าของที่ดินนำชี้และมีการรับรองแนวเขตจากเจ้าของที่ดินข้างเคียง รวมทั้งผู้ปกครองท้องที่ ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๔๒ ตารางวา มากกว่าหลักฐานเดิม ๗ ไร่ ๒ งาน ๙๓ ตารางวา โดยเจ้าของที่ดินข้างเคียงและผู้ปกครองท้องที่ซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดี ต่างก็ยอมรับแนวเขตที่ดินและไม่มีการสมยอมหรือคัดค้าน และไม่ปรากฏว่าเป็นการออกโฉนดที่ดินทับที่หรือทางสาธารณประโยชน์ ที่ดิน น.ส. ๓ เลขที่ ๑๓๑๘ เจ้าของที่ดินเดิมคือ นายสีก และนางแก่น ทองลิม มีหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๕๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลจอมบึง กิ่งอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี โดยได้แจ้งการครอบครองไว้เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๔๙๘ ได้ที่ดินมาโดยการซื้อจากนายถ่าง ในขณะที่มีการแจ้งการครอบครองมีเนื้อที่ประมาณ ๔ ไร่ และมีการครอบครองทำประโยชน์ต่อเนื่องกันมาจนกระทั่งนายฉัตรชัย บุญท้วม เป็นเจ้าของครอบครองที่ดิน ต่อมามีการยื่นคำขอรับรองการทำประโยชน์ในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ มีการรังวัดที่ดินเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๓ ผลการรังวัดได้เนื้อที่ ๕๖ ไร่ ๑๐ ตารางวา มากกว่าเดิม ๕๒ ไร่ ๑๐ ตารางวา ตามการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ ไม่ปรากฏว่ามีการคัดค้านหรือโต้แย้งจากเจ้าของที่ดินข้างเคียงรวมทั้งผู้ปกครองท้องที่ว่ามี การนำชี้เข้าไปในที่ดินข้างเคียงหรือมีการรุกล้ำที่หรือทางสาธารณประโยชน์ และได้มีรายงานการปิดประกาศการขอรับรองการทำประโยชน์ตามขั้นตอนของประมวลกฎหมายที่ดิน ก็ไม่มีผู้คัดค้าน ต่อมา เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๔๐ บริษัท สารสาร จำกัด ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดิน ได้ยื่นคำขอตรวจสอบเนื้อที่ที่ดินอีกครั้ง ผลการรังวัดได้เนื้อที่ ๘๗ ไร่ ๓๔ ตารางวา มากกว่าหลักฐานเดิม ๓๑ ไร่ ๒๔ ตารางวา ตามที่ได้มีการนำชี้และตรวจสอบเนื้อที่ก็ไม่ปรากฏว่ามีการสมยอมหรือคัดค้านหรือโต้แย้งจากเจ้าของที่ดินข้างเคียงและผู้ปกครองท้องที่ว่าเป็นการรังวัดที่ดินรุกล้ำเข้าไปในที่ดินของบุคคลอื่นหรือทับซ้อนในที่หรือทางสาธารณประโยชน์

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้แก้ไขเนื้อที่และรูปแผนที่ตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๙ เจ้าของที่ดินเดิมคือ นายยวง และนางแพง เกิดทรัพย์ มีหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๑๐ หมู่ที่ ๑ ตำบลจอมบึง กิ่งอำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี เดิมมีเนื้อที่ ๖ ไร่ ๑ งาน และได้มีการครอบครองทำประโยชน์อย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้มีการขายที่ดินให้แก่นายพุด เขียบแหลม และนายพุดได้ยื่นคำขอรับรองการทำประโยชน์ ต่อนายอำเภोजอมบึง มีการรังวัดที่ดินและพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์เพื่อออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๓๓ ผลการรังวัดได้เนื้อที่ ๔๖ ไร่ ๖๕ ตารางวา ต่อมา เดือนเมษายน ๒๕๔๐ บริษัท สารธาร จจำกัด เจ้าของที่ดิน ได้ขอรังวัดตรวจสอบเนื้อที่ที่ดิน อีกครั้ง ผลการรังวัดได้เนื้อที่ ๕๘ ไร่ ๓ งาน ๗๘ ตารางวา มากกว่าหลักฐานเดิม ๑๒ ไร่ ๓ งาน ๑๓ ตารางวา ไม่ปรากฏว่ามีการสมยอมหรือคัดค้านจากเจ้าของที่ดินข้างเคียงหรือผู้ปกครองท้องที่ว่าเป็นการรังวัดรุกล้ำเข้าไปในที่ดินข้างเคียงหรือทางสาธารณประโยชน์ และเนื่องจากจำนวนเนื้อที่ที่รังวัดได้มีเนื้อที่มากกว่าหลักฐานเดิม จึงได้มีการแก้ไขเนื้อที่และรูปแผนที่ตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนั้น ที่ดิน น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๔ แปลง จึงไม่ได้มีการขยายเนื้อที่และรูปแผนที่โดยผลการ แต่เป็นการได้ที่ดินมาโดยการครอบครองและทำประโยชน์ตามที่เจ้าของที่ดินเดิมได้มีการนำชี้แนวเขตการครอบครองไว้ในแต่ละช่วงที่เจ้าของที่ดินเดิมได้ครอบครองทำประโยชน์ติดต่อกันมา ซึ่งเป็นไปโดยสุจริตเปิดเผย และถูกต้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเป็นกรออกเอกสารสิทธิในที่ดินโดยชอบด้วยประมวลกฎหมายที่ดิน มีเจ้าของที่ดินข้างเคียงและผู้ปกครองท้องที่มารับรองแนวเขตที่ดินว่าไม่ได้มีการรุกล้ำที่ดินข้างเคียงหรือรุกล้ำเข้าไปในที่หรือทางสาธารณะ ซึ่งตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๙๗๐/๒๕๓๓ ได้เคยวินิจฉัยไว้เป็นบรรทัดฐานว่า หากเนื้อที่ในหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ไม่ตรงกับเนื้อที่ในการแจ้งการครอบครอง (ส.ค. ๑) ต้องถือว่าเนื้อที่ที่ปรากฏในหนังสือรับรองการทำประโยชน์ถูกต้องกว่า เพราะการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์จะต้องมีการรังวัดเนื้อที่ดินและมีเจ้าของที่ดินข้างเคียงรับรองแนวเขตว่าถูกต้อง ซึ่งคำพิพากษาดังกล่าวยังคงเป็นบรรทัดฐานจนกระทั่งถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ ในการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ โดยอาศัยหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๖ ได้มีการรังวัดที่ดินอีกครั้งหนึ่ง โดยมีเจ้าของที่ดินข้างเคียงและผู้ปกครองท้องที่มารับรองแนวเขตที่ดินและไม่มีการคัดค้านว่ามีการรังวัดรุกล้ำที่ดินข้างเคียงหรือทับที่ดินสาธารณประโยชน์ ผลการรังวัดได้เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๔๒ ตารางวา มากกว่าหลักฐานเดิม ๗ ไร่ ๒ งาน ๙๓ ตารางวา เหตุที่ได้เนื้อที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากการรังวัดและการคำนวณเนื้อที่ต่างวิธีกัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซึ่งในการนำชี้แนวเขตที่ดิน ผู้แทนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ก็ไม่ได้ปกปิดข้อเท็จจริงหรือมีการนำชี้เพื่อเอาทางสาธารณประโยชน์ส่วนหนึ่งส่วนใดมาเป็น

/ที่ดินของ...

ที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ แต่ได้นำชี้ตามแนวเขตที่ดินที่ได้ครอบครองทำประโยชน์ตลอดมา และการรังวัดสอบเขตก็กระทำโดยเปิดเผยและสุจริต มีเจ้าของที่ดินข้างเคียงและผู้ปกครองท้องที่ มารับรองแนวเขตที่ดินครบถ้วนถูกต้องตามประมวลกฎหมายที่ดิน และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ถือเอาพระราชกฤษฎีกาที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นหลักฐานตรวจสอบที่ถูกต้องในการรังวัด สอบเขตที่ดินอีกด้วย ขอให้ศาลพิพากษายกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีชี้แจงเพิ่มเติมต่อศาลปกครองชั้นต้นว่า ที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ มีเนื้อที่ติดต่อกัน โดยมีการกันที่ดิน ส่วนหนึ่งระหว่างที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ และที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ ให้เป็น ทางสาธารณประโยชน์ และถือเอาทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าวเป็นแนวเขต ซึ่งทาง สาธารณประโยชน์ดังกล่าวเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เมื่อมีการอุทธรณ์ให้โดยปรากฏเป็น ทางสาธารณะชัดเจนทั้งทางทะเบียนและในความเป็นจริงราษฎรในพื้นที่ได้ใช้ทางในการสัญจร ไปมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การที่จะจำหน่ายจ่ายโอนทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าว นั้น จะกระทำได้อีกต่อเมื่อมีการออกเป็นพระราชบัญญัติ หากบุคคลใดบุคคลหนึ่งจะดำเนินการชี้ หรือกำหนดหรือเคลื่อนย้ายโดยพลการแต่อย่างใดไม่ และบุคคลใดจะยกหรืออ้างสิทธิ การครอบครองขึ้นต่อสู้กับรัฐไม่ได้ การที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการรังวัดและขยายแนวเขต ของที่ดินทั้ง ๔ แปลง ให้มีเนื้อที่เพิ่มขึ้นแก่บริษัท สารสาระ จำกัด เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ทำให้แนวเขตทางด้านทิศตะวันตกของที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ขยับเข้ามาทางสาธารณประโยชน์ ซึ่งเดิมเป็นแนวเขตกั้นกลาง จนทำให้ทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าวกลายเป็นส่วนหนึ่งของ ที่ดินแปลง น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ นอกจากนี้ แนวเขตทางด้านทิศตะวันตกของที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๙ ยังขยับไปทับกับที่ดินของบุคคลอื่นเป็นจำนวนมาก จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ได้มีการนำหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ และเลขที่ ๑๓๑๗ ซึ่งได้ขยายแนวเขตโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไปออกเป็น โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๐ และเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตามลำดับ ส่งผลให้ทางสาธารณประโยชน์ ซึ่งเคยเป็นแนวเขตกั้นระหว่างที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ กับ น.ส.๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ กลายเป็นส่วนหนึ่งของโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ดังนั้น การออกโฉนดที่ดินดังกล่าวได้ออกทับ ทางสาธารณประโยชน์ที่พิพาท จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชี้แจงข้อเท็จจริงตามคำสั่งศาลปกครองชั้นต้นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการลงตำแหน่งที่ตั้งของทางสาธารณประโยชน์ที่พิพาทที่ปรากฏในระวางออกโฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๕๐๙๒ เลขที่ดิน ๗๘ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี หรือ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ (เดิม) ในแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศในปีที่มีการถ่ายก่อนการออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ และเลขที่ ๑๓๑๘ ในระวางรูปถ่ายทางอากาศ ๔๙๓๖ II แผนที่ ๑๓๐ แล้ว

/นอกจากนี้...

นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการรังวัดทำแผนที่พิพาทเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๗ ตามหนังสือศาลจังหวัดราชบุรี ที่ ศย ๓๐๗.๐๑๐/๑๑๙๔๐ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๕๓๗/๒๕๕๗ ระหว่าง ผู้ฟ้องคดี กับพวกรวม ๓ คน โจทก์ กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จำเลย เรื่อง ละเมิด ชั้บไล่ ซึ่งสภาพของทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าวมีต้นหญ้าขึ้นรก ไม่สามารถใช้สัญจรไปมาได้ รายละเอียดปรากฏตามรูปแผนที่พิพาท (ร.ว. ๔) มาตรฐาน ๑ : ๕๐๐๐ ระวางหมายเลข ๔๘๓๖ II ๕๒๐๒, ๔๘๓๖ III แผ่นที่ ๑๒๗ รังวัดเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๗ ที่ข้างรังวัดของสำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี สาขาจอมบึง ได้ทำการรังวัดจัดทำขึ้นเพื่อประกอบการพิจารณาของศาลจังหวัดราชบุรีในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๕๓๗/๒๕๕๗

สำหรับการออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ ๑๓๑๘ และ เลขที่ ๑๓๑๙ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ทั้ง ๔ แปลง นั้น ผู้ขอได้นำรังวัดเดินสำรวจออก น.ส. ๓ ก. โดยอาศัยหลักฐาน ดังนี้ แปลงที่ ๑ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ ออกให้แก่ นายไพศาล ชื่นตระกูลวิทยา เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๓ จากหลักฐาน ส.ค. ๑ ไม่ปรากฏเลขที่ ตามบัญชีต่อเลขที่ดินเพื่อออก น.ส. ๓ ก. โดยปัจจุบันไม่พบสารบบที่ดิน แปลงที่ ๒ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ออกให้แก่ นายวีระ ภูริภัสสร เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๓ จากหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๑๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลจอมบึง กิ่งอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ซึ่งได้แจ้งการครอบครองไว้ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ แปลงที่ ๓ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ ออกให้แก่ นายฉัตรชัย บุญท่วม เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๓ ตามมาตรา ๕๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จากหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๕๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลจอมบึง กิ่งอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ซึ่งได้แจ้งการครอบครองไว้ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และแปลงที่ ๔ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๙ ออกให้แก่ นายพุด เฌียบแหลม เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๓ ตามมาตรา ๕๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จากหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๑๐ หมู่ที่ ๑ ตำบลจอมบึง กิ่งอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ซึ่งได้แจ้งการครอบครองไว้เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘

ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองหรือไม่ เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นหน่วยงานทางปกครองมีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มีหน้าที่ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และข้อ ๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ เมื่อผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากออกทับทางสาธารณประโยชน์

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีซึ่งมีหน้าที่ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ จึงเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าวและคำขอท้ายคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีซึ่งแปลความได้ว่าประสงค์ขอให้ศาลเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ในส่วนซึ่งออกทับทางสาธารณประโยชน์เป็นคำขอที่ศาลสามารถกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และกรณีตามฟ้องไม่อยู่ภายใต้บังคับที่จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดีปกครองตามนัยมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ออกโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ได้ออกทับทางสาธารณประโยชน์ซึ่งเป็นทางที่ผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นได้ร่วมกันสร้างเมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นทางลูกรังเชื่อมระหว่างถนนลาดยางสายจอมบึง - สวนผึ้ง เริ่มจากตรงข้ามสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเขาสนตัดผ่าเข้าไปทางด้านทิศเหนือผ่านที่ดินทั้งสี่แปลงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เลยไปถึงเขตปกครองท้องที่หมู่ที่ ๓ เพื่อใช้เป็นทางสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้สัญจรร่วมกันในการบรรทุกพืชไร่และการสัญจรไปมาของประชาชน ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้แย้งว่า ทางพิพาทที่ตัดผ่านกลางที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ซึ่งปัจจุบันออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ขึ้นไปทางด้านทิศเหนือไม่ใช่ทางสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในความปกครองดูแลของผู้ฟ้องคดี แต่เป็นที่ดินซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า ทางพิพาทที่ตัดผ่านกลางที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ซึ่งปัจจุบันออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ เป็นทางสาธารณประโยชน์หรือไม่ เห็นว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าเมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ผู้ปกครองท้องที่ได้ร่วมกันสร้างทางลูกรังเชื่อมระหว่างถนนลาดยางสายจอมบึง - สวนผึ้ง เริ่มจากตรงข้ามสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเขาสนตัดผ่าเข้าไปทางด้านทิศเหนือผ่านที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เลยไปถึงเขตปกครองท้องที่หมู่ที่ ๓ เพื่อใช้เป็นทางสาธารณประโยชน์ให้ประชาชนใช้สัญจรร่วมกันในการบรรทุกพืชไร่และการสัญจรไปมาโดยใช้เส้นทางไปอำเภอจอมบึงและอำเภอสวนผึ้งหรือท้องที่ส่วนอื่น ๆ ได้ มีระยะทางจากจุดเริ่มต้นที่สถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเขาสนไปถึงหมู่บ้านชฎใหญ่ หมู่ที่ ๓ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ประมาณ ๔ กิโลเมตร ต่อมา เมื่อประมาณต้นปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้มีโครงการเดินสำรวจออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ในท้องที่ดังกล่าว

/และได้มี...

และได้มีการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๓๑๖ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ให้แก่นายไพศาล ชื่นตระกูลวิทยา เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๓ เนื้อที่ ๓๒ ไร่ ๑ งาน ๓๖ ตารางวา โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ แต่ไม่ปรากฏเลขที่ และนายไพศาลขายให้บริษัท ผาสุก จำกัด เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๓๓ ต่อมา บริษัท ผาสุก จำกัด ขายให้บริษัท สารธาร จำกัด เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๗ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๓๑๗ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ออกให้แก่นายวีระ ภูริภัสสร เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๓ เนื้อที่ ๕๐ ไร่ ๓ งาน ๖๗ ตารางวา โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๑๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลจอมบึง กิ่งอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ซึ่งแจ้งการครอบครอง เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และนายวีระขายให้บริษัท ผาสุก จำกัด เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๓๓ ต่อมา บริษัท ผาสุก จำกัด ขายให้บริษัท สารธาร จำกัด เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๗ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๓๑๘ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ออกให้แก่นายฉัตรชัย บุญท่วม เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๓ เนื้อที่ ๕๖ ไร่ ๑๐ ตารางวา ตามมาตรา ๕๕ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๕๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลจอมบึง กิ่งอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ซึ่งแจ้งการครอบครอง เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และนายฉัตรชัยขายให้บริษัท ผาสุก จำกัด เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๓๓ ต่อมา บริษัท ผาสุก จำกัด ขายให้บริษัท สารธาร จำกัด เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๗ และหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๓๑๙ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ออกให้แก่นายพุด เฉียบแหลม เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๓ เนื้อที่ ๔๖ ไร่ ๖๕ ตารางวา ตามมาตรา ๕๕ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๑๐ หมู่ที่ ๑ ตำบลจอมบึง กิ่งอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ซึ่งแจ้งการครอบครอง เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และนายพุดขายให้บริษัท ผาสุก จำกัด เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๓๓ โดยบริษัท ผาสุก จำกัด ขายให้บริษัท สารธาร จำกัด เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๗ ต่อมา สำนักงานบังคับคดีจังหวัดราชบุรีได้ประกาศขายทอดตลาดที่ดิน รวมทั้งที่ดินทั้ง ๔ แปลงดังกล่าว โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ชื่อที่ดินตามหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๓๑๖ เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ ได้จากการขายทอดตลาดเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๘ หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ผู้แทนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้นำหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ดังกล่าว ไปนำรังวัดเดินสำรวจออกโฉนดที่ดิน โดยหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๓๑๖ และเลขที่ ๑๓๑๗ ได้ออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๐ และเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตามลำดับ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖ จากข้อเท็จจริงดังกล่าว เห็นได้ว่า ทางลูกรังพิพาทซึ่งเชื่อมระหว่างถนนลาดยางสายจอมบึง - สวนผึ้ง เริ่มจากตรงข้าม

/สถานีเพาะเลี้ยง...

สถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเขาสน ตัดผ่าเข้าไปทางด้านทิศเหนือผ่านที่ดินแปลง น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ อ้างว่าเป็นทางส่วนบุคคล ได้มีการก่อสร้างมาตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๒๕ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปใช้สัญจรไปมารวมกันในการบรรทุกพืชไร่และการสัญจรไปมาไปยังอำเภอจอมบึงและอำเภอสวนผึ้งหรือท้องที่ส่วนอื่น ๆ ซึ่งในขณะที่ก่อสร้างทางพิพาท ที่ดินที่ทางพิพาทพาดผ่านเป็นที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๑๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลจอมบึง กิ่งอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี แจ้งการครอบครองเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ มีนายเกิด บัวคลี เป็นผู้แจ้งการครอบครอง และต่อมาได้ขายที่ดินแปลงดังกล่าวให้แก่นายวีระ ภูริภัตสร หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๓๓ นายวีระได้นำหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๑๐ ไปนำเดินสำรวจออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) และได้ออกเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๓๑๗ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๓ ซึ่งเมื่อพิจารณาระยะเวลาจากวันที่มีการสร้างทางพิพาทเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕ จนถึงวันที่มีการขายทอดตลาดประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๘ รวมระยะเวลาประมาณ ๒๓ ปี ไม่ปรากฏว่านายเกิด บัวคลี ผู้ครอบครองที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๑๐ หรือนายวีระ ภูริภัตสร ผู้ครอบครองที่ดินต่อจากนายเกิด ได้โต้แย้งคัดค้านหรือมีการกระทำที่เป็นการหวงกั้นที่ดินในส่วนที่ใช้เป็นทางพิพาทซึ่งเป็นที่ดินส่วนหนึ่งที่ตนเองครอบครองตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๓๑๗ แต่อย่างไรก็ตาม โดยยังคงปล่อยให้ประชาชนทั่วไปใช้ทางพิพาทสัญจรไปมาได้ตามปกติติดต่อกันตลอดมา จนกระทั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซื้อที่ดินแปลง น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ได้จากการขายทอดตลาดเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๘ และมีการติดป้ายแสดงว่าเป็นทางส่วนบุคคลซึ่งเป็นระยะเวลา รวมถึงกว่า ๒๐ ปี ประกอบกับเมื่อพิจารณาจากพยานเอกสารที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้อ้างส่งต่อศาลเป็นแผนที่พิพาท (ร.ว. ๔) ระบุว่า ทางพิพาทตั้งแต่ม.๕ ลม.๘ ลม.๗ ลม.๖ ลม.๒๕ ลม.๒๖ ลม.๒๗ กว้าง ๘ เมตร รวมเนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา มีสภาพเป็นทางลูกรัง ส่วนทางที่ตั้งอยู่ระหว่างที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ (น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เดิม) กับที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๓๑๘ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ มีสภาพตันหญ้าขึ้นรก ไม่สามารถใช้สัญจรไปมาได้ จากข้อเท็จจริงดังกล่าว กรณีจึงรับฟังได้ว่า ประชาชนทั่วไปได้ใช้ทางพิพาทในการสัญจรไปมาจริงตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ข้อกล่าวอ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ว่าทางดังกล่าวเป็นทางส่วนบุคคลจึงฟังไม่ขึ้น และเมื่อทางพิพาทมีสภาพของการใช้ทาง มิได้เป็นการใช้เฉพาะกลุ่มบุคคลใดเท่านั้น แต่เป็นการใช้ทางที่ประชาชนโดยทั่วไปใช้สัญจรไปมารวมกันเป็นระยะเวลาเกินกว่า ๑๐ ปี ลักษณะของทางพิพาทดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นทางสาธารณประโยชน์โดยสภาพของการใช้งานและตกเป็นทางสาธารณประโยชน์โดยปริยายแล้ว ดังนั้น ทางลูกรังพิพาทซึ่งเชื่อมระหว่างถนนลาดยางสายจอมบึง - สวนผึ้ง เริ่มจากตรงข้ามสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเขาสน

/ตัดผ่าเข้า...

ตัดผ่าเข้าไปทางด้านทิศเหนือผ่านที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ แปลง น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ และเป็นที่ดินส่วนหนึ่งของที่ดินตามหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๓๑๗ จึงตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามนัยมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนทางที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ นั้น หากปรากฏว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ กล่าวอ้างจริง แม้ปัจจุบันจะมีสภาพตันหน้าขึ้นรกประชาชนโดยทั่วไปไม่สามารถใช้สัญจรไปมาได้แล้วก็ตาม แต่ตราใบที่ทางดังกล่าวยังไม่ถูกเพิกถอนสภาพทางสาธารณประโยชน์ ทางดังกล่าวก็ยังคงมีสถานะเป็นทางสาธารณประโยชน์อยู่ โดยบุคคลใดไม่สามารถยึดถือหรือครอบครองได้ตามนัยมาตรา ๑๓๐๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ทางลูกรังพิพาทซึ่งเชื่อมระหว่างถนนลาดยางสายจอมบึง - สวนผึ้ง เริ่มจากตรงข้ามสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเขาสน ตัดผ่าเข้าไปทางด้านทิศเหนือผ่านที่ดินแปลงหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๓๑๗ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ อ้างว่าเป็นทางส่วนบุคคล ประชาชนทั่วไปได้ใช้สัญจรไปมารวมกันในการบรรทุกพืชไร่และการสัญจรไปมาไปยังอำเภอจอมบึงและอำเภอสวนผึ้งหรือท้องที่ส่วนอื่น ๆ ตั้งแต่มีการสร้างทางดังกล่าวเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕ จนถึงช่วงเวลาที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซื้อได้จากการขายทอดตลาดรวมระยะเวลาเกินกว่า ๑๐ ปี แล้ว ซึ่งศาลได้วินิจฉัยไว้แล้วเบื้องต้นว่า ทางดังกล่าวได้ตกเป็นทางสาธารณประโยชน์โดยสภาพการใช้ อันถือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามนัยมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ดินในส่วนที่ตกเป็นทางสาธารณประโยชน์จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะนำเดินสำรวจรังวัดออกโฉนดที่ดินให้ได้ตามนัยมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๗ ข้อ ๑๔ (๑) การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นำรังวัดที่ดินส่วนที่ตกเป็นทางสาธารณประโยชน์แล้วมารวมออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เฉพาะส่วนที่ออกทับทางสาธารณประโยชน์ซึ่งมีความกว้าง ๘ เมตร รวมเนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา โดยมีขอบเขตที่ดินตามแผนที่พิพาทที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดทำขึ้นเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๗ ตั้งแต่ ลม.๕ ลม.๘ ลม.๗ ลม.๖ ลม.๒๕ ลม.๒๖ ลม.๒๗ จึงออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

สำหรับคำขอท้ายคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้เพิกถอน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ที่มีการแก้ไขขยายเนื้อที่และแนวเขตออกไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และขอให้เพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๐ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี นั้น เห็นว่า กรณีตามคำขอดังกล่าวมิได้มีผลกระทบ

/ต่อการปฏิบัติ...

ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันตามที่กฎหมายบัญญัติไว้แต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่เป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ที่จะมีสิทธิฟ้อง ตามคำขอตั้งกล่าวต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ศาลจึงไม่รับคำขอท้ายคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวไว้พิจารณา และพิพากษาเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เฉพาะส่วนที่ออกทับทางสาธารณประโยชน์ ซึ่งมีความกว้าง ๘ เมตร รวมเนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา โดยมีขอบเขตที่ดินตามแผนที่พิพาท (ร.ว. ๔) ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดทำขึ้นเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๗ ตั้งแต่ ลม.๕ ลม.๘ ลม.๗ ลม.๖ ลม.๒๕ ลม.๒๖ ลม.๒๗ ส่วนคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อุทธรณ์ว่า โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ซึ่งมีชื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ นั้น เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้นำรังวัดเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจากหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๓๑๗ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ตามโครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดิน ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งที่ดินแปลงดังกล่าวมีข้างเคียง ด้านทิศเหนือ ทิศใต้ และทิศตะวันตกจดทางสาธารณประโยชน์ ด้านทิศตะวันออกจดที่ดินเลขที่ดิน ๘ และที่มีการครอบครอง ผลการรังวัดได้เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๔๒ ตารางวา มากกว่าหลักฐานเดิม ๗ ไร่ ๒ งาน ๙๓ ตารางวา คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘ ข้างเคียงด้านทิศตะวันออกปัจจุบันจดทางสาธารณประโยชน์บางส่วน เนื่องจากมีการตัดถนนทำทางมาจดที่ดิน เจ้าของที่ดินข้างเคียง รับรองแนวเขตที่ดินครบทุกด้าน ข้างเคียงด้านที่ติดกับทางสาธารณประโยชน์รับรองแนวเขต โดยนายประเสริฐ บุญระรงค์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลรางบัว ซึ่งเป็นผู้แทนนายอำเภอจอมบึง ตามคำสั่งอำเภอจอมบึง ที่ ๕๗๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และนายสนธิ กสิบุบผ รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว ซึ่งเป็นผู้แทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว ตามหนังสือ ที่ รบ ๗๒๓๐๑/๖๔ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖ ซึ่งนายประเสริฐได้ให้ถ้อยคำ รับรองว่า ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นำทำการรังวัดเดินสำรวจเพื่อออกโฉนดที่ดินจากหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ นั้น ไม่มีที่ดินสาธารณประโยชน์ตัดผ่านแต่อย่างใด และข้างเคียง ด้านทิศตะวันออกจดทางสาธารณประโยชน์บางส่วนซึ่งเป็นทางสาธารณประโยชน์ที่ประชาชน ใช้ร่วมกันจริง และเนื่องจากผลการรังวัดได้เนื้อที่มากกว่าหลักฐานเดิม ๗ ไร่ ๒ งาน ๙๓ ตารางวา คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘ จึงได้นำเรื่องเข้าที่ประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบการเดินสำรวจ ออกโฉนดที่ดินกรณีได้เนื้อที่เกินจากหลักฐานที่ดินเดิมจังหวัดนครปฐม - ราชบุรี - เพชรบุรี -

/กาญจนบุรี...

กาญจนบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ในการประชุมครั้งที่ ๔๕/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวได้ร่วมกันตรวจสอบแล้วเห็นว่า ไม่มีการนำที่ดินนอกหลักฐานมารวมออกโฉนดที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด เหตุที่ได้เนื้อที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากการรังวัดและการคำนวณเนื้อที่ต่างวิธีกัน พนักงานเจ้าหน้าที่จึงได้ประกาศแจกโฉนดที่ดิน ครบกำหนด ๓๐ วัน ไม่มีผู้ใดโต้แย้งคัดค้าน ตรวจสอบแล้วไม่มีอายัด พนักงานเจ้าหน้าที่จึงได้ออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๔๒ ตารางวา ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖ ดังนั้น การรังวัดเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ตามโครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงเป็นไปตามระเบียบขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ทุกประการ และเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นยกฟ้อง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการโครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินให้ครอบคลุมทั่วประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยดำเนินการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินสำหรับที่ดินที่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่สามารถออกโฉนดที่ดินได้ตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบกับระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินและสอบเขตที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยศูนย์อำนวยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินฯ ได้มีคำสั่ง ที่ ๑๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่งตั้งให้เจ้าหน้าที่เข้าไปดำเนินการในท้องที่อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ดำเนินการโดยวิธีเดินสำรวจโดยใช้ระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ โดยนายเกษม มหาพันธุ์ ผู้รับมอบอำนาจ ได้นำพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการรังวัดปักหลักเขตเพื่อออกโฉนดที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ และเลขที่ ๑๓๑๗ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบ น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๒ แปลง แล้วเห็นว่าถูกต้องตรงแปลงที่ดิน โดยได้นำทำการรังวัดตามแนวคันดินที่เป็นขอบเขตอยู่แต่เดิมแล้ว เจ้าของที่ดินข้างเคียงรับรองแนวเขตครบทุกด้าน ด้านทิศเหนือ ทิศใต้ และทิศตะวันตกจดทางสาธารณประโยชน์ รับรองแนวเขตโดยนายประเสริฐ บุญธรรมรงค์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลรางบัว ซึ่งเป็นผู้แทนนายอำเภอจอมบึง ตามคำสั่งอำเภอจอมบึง ที่ ๕๗๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และนายสนิท กลีบอุบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว ซึ่งเป็นผู้แทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว ตามหนังสือ ที่ รบ ๗๒๓๐๑/๖๔ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖ ซึ่งนายประเสริฐได้ตรวจสอบแล้วรับรองว่าไม่เป็นที่หลวงหวงห้ามหรือที่สาธารณประโยชน์แต่อย่างใด เมื่อลงที่หมายในระวาง

/แผนที่...

แผนที่รูปถ่ายทางอากาศ ไม่ปรากฏร่องรอยหรือสภาพทางสาธารณสุขประโยชน์ระหว่างที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ และเลขที่ ๑๓๑๗ แต่อย่างไรก็ดี ประกาศแจกโฉนดที่ดินครบกำหนด ๓๐ วัน ไม่มีผู้ใดโต้แย้งคัดค้าน แต่เมื่อออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ได้เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๔๒ ตารางวา มากกว่าหลักฐานที่ดินเดิม ๗ ไร่ ๒ งาน ๙๓ ตารางวา คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘ จึงได้นำเรื่องเข้าที่ประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินกรณีได้เนื้อที่เกินจากหลักฐานที่ดินเดิม จังหวัดนครปฐม - ราชบุรี - เพชรบุรี - กาญจนบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ในการประชุมครั้งที่ ๔๕/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวได้ร่วมกันตรวจสอบแล้วเห็นว่า ไม่มีการนำที่ดินนอกหลักฐานมารวมออกโฉนดที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด เหตุที่ได้เนื้อที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการรังวัดและการคำนวณเนื้อที่ต่างวิธีกัน พนักงานเจ้าหน้าที่จึงได้ออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๔๒ ตารางวา เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖ และแจกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖

สำหรับประเด็นที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ผู้ปกครองท้องที่ได้ร่วมกันสร้างทางลูกรังเชื่อมระหว่างถนนลาดยางสายจอมบึง - สวนผึ้ง ในขณะที่ก่อสร้างทางพิพาท ที่ดินที่ทางพิพาทพาดผ่านเป็นที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๑๐ มีนายเกิด บัวคลี เป็นผู้แจ้งการครอบครอง ต่อมา นายเกิดได้ขายที่ดินดังกล่าวให้นายวีระ ภูริภักดิ์สร และนายวีระได้ออกเป็น น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๓ ไม่ปรากฏว่า นายบัวคลีหรือนายวีระได้โต้แย้งคัดค้านหรือมีการกระทำที่เป็นการหวงกันที่ดินในส่วนที่ใช้เป็นทางพิพาท คงปล่อยให้ประชาชนทั่วไปใช้ทางพิพาทสัญจรไปมาได้ตามปกติติดต่อกันตลอดมา จนกระทั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซื้อที่ดินจากการขายทอดตลาดเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘ แล้วจึงมีการติดป้ายแสดงว่าเป็นทางส่วนบุคคล ซึ่งเป็นระยะเวลารวมถึงกว่า ๒๐ ปี จึงรับฟังได้ว่า ทางพิพาทดังกล่าวมีลักษณะเป็นทางสาธารณสุขประโยชน์โดยสภาพของการใช้งานและตกเป็นสาธารณสุขประโยชน์โดยปริยายแล้ว นั้น เห็นว่า น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ออกให้แก่ นายวีระ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๓ และต่อมาเจ้าของที่ดินในขณะนั้นได้ยื่นคำขอรังวัดตรวจสอบเนื้อที่ตามคำขอฉบับที่ ๙๔๕/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๐ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการรังวัดที่ดินเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๐ เจ้าของที่ดินข้างเคียงและผู้ปกครองท้องที่มาร่วมรับรองแนวเขตครบทุกด้าน ผลการรังวัดได้เนื้อที่ ๖๐ ไร่ ๑ งาน ๔๙ ตารางวา เนื้อที่มากกว่าเดิม ๙ ไร่ ๑ งาน ๘๒ ตารางวา พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ลงที่หมายในระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศแล้ว ไม่ปรากฏว่าทับกับที่ดินของบุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือทับที่ดินสาธารณสุขประโยชน์แต่อย่างใด เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๐ นายอำเภอจอมบึงจึงได้สั่งแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ใน น.ส. ๓ ก. ตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ต่อมา

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้ซื้อที่ดิน น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว จากการขายทอดตลาดโดยได้จดทะเบียน เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และได้ขออนุญาตออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ โดยอาศัยหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ โดยวิธีการเดินสำรวจตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งในการออกโฉนดที่ดินดังกล่าว นายประเสริฐ บุญณะรงค์ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ผู้แทนนายอำเภอจอมบึง และนายสนิท กลีบอุบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว ผู้แทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัวได้ตรวจสอบและรับรองว่า ไม่เป็นที่หลงหวงห้าม หรือที่สาธารณประโยชน์แต่อย่างใด ทั้งเมื่อนำตำแหน่งที่ดินลงที่หมายในระวางแผนที่รูปถ่าย ทางอากาศ ไม่ปรากฏร่องรอยหรือสภาพทางสาธารณประโยชน์ระหว่างที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ กับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ แต่อย่างใด ผลการดำเนินการตามที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ย่อมเป็น หลักฐานยืนยันชัดเจนว่า ที่ดินบริเวณพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าได้มีการออกเอกสารสิทธิ ในที่ดินทับทางสาธารณประโยชน์ที่ผู้ปกครองท้องที่ได้ร่วมกันสร้างทางลูกรังเชื่อมระหว่าง ถนนลาดยางสายจอมบึง - สวนผึ้ง นั้น ย่อมเป็นการกล่าวอ้างที่ขาดเอกสารหลักฐานสนับสนุน ทั้งที่ในขณะที่ออกเอกสารสิทธิในที่ดินเริ่มตั้งแต่การออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๓ การตรวจสอบเนื้อที่ตาม น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และการออกโฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๕๐๙๒ จากหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ นั้น เป็นการนำชี้แนวเขต และรังวัดที่ดินในพื้นที่จริง โดยมีเจ้าของที่ดิน เจ้าของที่ดินข้างเคียง และผู้ปกครองท้องที่ ในขณะนั้น เป็นผู้ร่วมนำทำการรังวัดตรวจสอบและชี้แนวเขตที่ดินในพื้นที่จริงทั้งสิ้น ซึ่งหากที่ดินพิพาท เป็นบริเวณที่ผู้ปกครองท้องที่ได้ร่วมกันสร้างทางลูกรังเชื่อมระหว่างถนนลาดยางสายจอมบึง - สวนผึ้ง ตั้งแต่เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕ แล้ว เส้นทางดังกล่าวย่อมต้องปรากฏชัดเจนว่าเป็นทางลูกรัง ในขณะที่มีการนำชี้แนวเขตที่ดิน และหากเป็นการนำชี้แนวเขตที่ดินทับทางสาธารณประโยชน์ ผู้ที่ร่วมนำทำการรังวัดและรับรองแนวเขตย่อมสามารถพบเห็นสภาพทางสาธารณะและได้แยง คัดค้านในขณะนั้นได้ แต่ไม่ปรากฏว่าในการรังวัดที่ดินในแต่ละช่วงเวลาดังกล่าว ผู้ปกครองท้องที่ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินอันเป็นทางสาธารณประโยชน์ได้คัดค้านในขณะที่ออก เอกสารสิทธิในที่ดินหรือในขณะที่ตรวจสอบเนื้อที่ที่ดินแต่อย่างใด แต่กลับลงลายมือชื่อและให้คำรับรองว่า ที่ดินพิพาทไม่เป็นที่หลงหวงห้ามหรือที่สาธารณประโยชน์ ทั้งเมื่อลงที่หมายในระวางแผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ก็ไม่ปรากฏร่องรอยหรือสภาพทางสาธารณประโยชน์ระหว่างที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ กับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ แต่อย่างใด ดังนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงได้ดำเนินการออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ไปโดยชอบด้วยกฎหมาย และเป็นไปตามระเบียบขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว ไม่ได้ออกโฉนดที่ดินทับ ทางสาธารณประโยชน์แต่อย่างใด จึงไม่มีกรณีที่จะต้องเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เฉพาะส่วนที่ศาลปกครองชั้นต้น

/ได้วินิจฉัย...

ได้วินิจฉัยว่าเป็นการออกทับทางสาธารณประโยชน์ซึ่งมีความกว้าง ๘ เมตร รวมเนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา โดยมีขอบเขตที่ดินตามแผนที่พิพาท (ร.ว. ๔) ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดทำขึ้นเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๗ ตั้งแต่ ลม.๕ ลม.๘ ลม.๗ ลม.๖ ลม.๒๕ ลม.๒๖ ลม.๒๗

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นยกฟ้อง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ไม่เห็นฟ้องด้วยกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่วินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีมีอำนาจนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลปกครอง และในส่วนของศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เฉพาะส่วนที่ออกทับทางสาธารณประโยชน์ เนื่องจากที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เป็นที่ดินที่มีหลักฐานการแจ้งการครอบครอง (ส.ค. ๑) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๘ ไม่ใช่ที่ดินมือเปล่า หรือที่ดินที่เจ้าของเคยสละละทิ้งไม่ครอบครองทำประโยชน์แต่อย่างใด โดยเฉพาะในประเด็นที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า การออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ทับที่สาธารณประโยชน์ บางส่วนอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงก่อให้เกิดอำนาจฟ้องแก่ผู้ฟ้องคดีซึ่งมีหน้าที่ดูแลรักษาสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เห็นว่า ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ เจ้าของที่ดินเดิม คือนายเกิด บัวคลี ได้แจ้งการครอบครองที่ดินต่อนายอำเภอจอมบึงในขณะนั้น เป็น ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๑๐ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๘ และได้มีการครอบครองทำประโยชน์ตลอดมา ต่อมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๓ นายเกิดได้ขายที่ดินดังกล่าวให้แก่นายวิระ ภูริภัสสร ซึ่งนายวิระได้ยื่นคำขอรับรองการทำประโยชน์จากนายอำเภอจอมบึงและได้รับหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๓๑๗ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยในการออก น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว ได้มีเจ้าของที่ดินข้างเคียงและผู้ปกครองท้องที่ในขณะนั้นมารับรองแนวเขตและให้การรับรองว่าที่ดินแปลงนี้ไม่เป็นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเตรียมการสงวน ไม่เป็นที่สาธารณประโยชน์หรือที่หลวงหวงห้ามแต่อย่างใด การครอบครองและทำประโยชน์ต่อเนื่องกันมาจนกระทั่งมีการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ในที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ (น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เดิม) ถือได้ว่าเจ้าของเดิมได้มีการยึดถือและแสดงตนอย่างเป็นทางการเป็นเจ้าของที่ดินตลอดมา อันเป็นการโต้แย้งสิทธิมาโดยตลอดว่าที่ดินแปลงดังกล่าวไม่ได้มีส่วนหนึ่งส่วนใดตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามที่ศาลปกครองชั้นต้นได้รับฟังข้อเท็จจริง จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เป็นผู้ประมูลซื้อที่ดินดังกล่าวได้จากการขายทอดตลาดและรับโอนกรรมสิทธิ์เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ต่อมาเดือนมิถุนายน ๒๕๕๖ ที่ดินแปลงนี้ได้ถูกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ซึ่งตามระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหมายเลข ๔๘๓๖ II ๕๒๐๒ ปรากฏว่า ได้มีการกั้นที่ดินไว้เป็นทางสาธารณประโยชน์คั่นอยู่ระหว่างที่ดิน

/โฉนดที่ดิน...

โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ (เดิมเป็น น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗) กับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ และตามแผนที่พิพาทในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๕๓๗/๒๕๕๗ ระหว่าง ผู้ฟ้องคดี กับพวกรวม ๓ คน โจทก์ กับ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จำเลย เรื่อง ละเมิด ขัดไล่ ห้ามปิดกั้นทางสาธารณประโยชน์ ซึ่งศาลจังหวัดราชบุรีได้มีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดทำแผนที่พิพาท ซึ่งมีการรังวัดเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๗ โดยให้ผู้ฟ้องคดีนำชี้เขตที่ดินที่อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นำชี้แนวเขตที่ดินที่อ้างว่าเป็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ปรากฏว่า สภาพทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าว มีหญ้าขึ้นรก ไม่สามารถใช้สัญจรไปมาได้ ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดราชบุรี ข้อเท็จจริงจึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่าทางพิพาทบนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ เป็นทางสาธารณประโยชน์อันตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินไปแล้ว แต่ศาลปกครองชั้นต้นยังรับฟังข้อเท็จจริงไม่ครบถ้วนก็สรุปว่า ทางพิพาทเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินโดยสภาพการใช้ไปแล้ว ทั้งที่ทางสาธารณประโยชน์ที่แท้จริงได้ถูกกำหนดไว้ในระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหมายเลข ๔๘๓๖ II ๕๒๐๒ ซึ่งจะอยู่ในตำแหน่งที่คั่นระหว่างที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ (เดิมเป็นที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗) กับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ ซึ่งหากศาลปกครองสูงสุดพิจารณาจากแผนที่พิพาทดังกล่าวแล้ว จะเห็นว่า อยู่คู่ขนานกับทางพิพาทซึ่งเป็นทางส่วนบุคคลในที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เพียงแต่ทางสาธารณประโยชน์ที่แท้จริงนั้นจะอยู่ในสภาพที่มีหญ้าขึ้นรกไม่สามารถสัญจรได้เท่านั้น แต่ก็ยังคงสภาพเป็นทางสาธารณประโยชน์อยู่อย่างถาวร หากไม่มีกฎหมายให้ยกเลิกเป็นทางสาธารณประโยชน์ นอกจากนี้ ทางพิพาทเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ซึ่งก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะมีการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จะต้องมีการปฏิบัติให้เป็นไปโดยชอบตามมาตรา ๕๖/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่บัญญัติว่า ถ้าเป็นที่ดินที่มีอาณาเขตติดต่อกับหรืออยู่ในเขตที่ดินของรัฐที่มีระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่ายทางอากาศ พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกให้ได้ต่อเมื่อตรวจสอบกับระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่ายทางอากาศฉบับที่ทำขึ้นก่อนสุดเท่าที่ทางราชการมีอยู่แล้วว่าเป็นที่ดินที่สามารถออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้ ดังนั้น เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ดำเนินการตรวจสอบกับระวางรูปถ่ายทางอากาศ หมายเลข ๔๘๓๖ II ๕๒๐๒ แล้ว ไม่ปรากฏว่าเคยมีทางสาธารณประโยชน์อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินปรากฏร่องรอยอยู่บนที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ดังที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง อีกทั้งในการรับรองแนวเขตของที่ดินข้างเคียงตลอดจนผู้ปกครองท้องที่ก็ได้มีการรับรองแนวเขตที่ดินว่าไม่มีการออกโฉนดที่ดินทับที่หรือรวมเอาทางสาธารณประโยชน์เข้าไปด้วย โดยนายประเสริฐ บุญธรรมรงค์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลรางบัว ซึ่งเป็นผู้แทนนายอำเภอจอมบึง และนายสนิท กลีบอุบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว ซึ่งเป็นผู้แทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว

/ได้รับรอง...

ได้รับรองแนวเขตว่าไม่เป็นที่หลวงหวงห้ามหรือที่สาธารณประโยชน์ กรณีจึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่าทางพิพาทซึ่งมีสภาพเป็นทางลูกรังตัดผ่านเข้าไปยังที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และผู้ฟ้องคดีก็ไม่ได้มีคำขอให้ศาลปกครองพิพากษาตามคำขอท้ายฟ้องแต่อย่างใด จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเกินไปกว่าหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีอีกด้วย

ส่วนประเด็นที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ มีเนื้อที่บางส่วนออกทับทางสาธารณประโยชน์ จึงให้เพิกถอนเฉพาะในส่วนที่ออกทับทางสาธารณประโยชน์ นั้น เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ครอบครองที่ดินเดิมคือ บริษัท สารธาร จำกัด ได้ยื่นคำขอรังวัดตรวจสอบเนื้อที่ตาม น.ส. ๓ ก. ดังกล่าวเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยมีเจ้าของที่ดินข้างเคียงและผู้ปกครองท้องที่มาร่วมรับรองแนวเขตครบทุกด้าน ผลการรังวัดได้เนื้อที่มากกว่าเดิม เมื่อลงที่หมายในระวางรูปถ่ายทางอากาศ หมายเลข ๔๘๓๖ II ๕๒๐๒ แล้วไม่ปรากฏว่าทับกับที่ดินของบุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือทับที่ดินสาธารณประโยชน์แต่อย่างใด การที่นายอำเภอจอมบึงสั่งให้แก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว ต่อมา เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซึ่งเป็นผู้รับโอนที่ดินดังกล่าว ได้นำพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ และเลขที่ ๑๓๑๗ ตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบหลักฐานที่ดินแล้วเห็นว่าถูกต้องตรงแปลงที่ดิน โดยได้นำทำการรังวัดตามแนวคันดินที่เป็นขอบเขตอยู่แต่เดิมแล้ว เจ้าของที่ดินข้างเคียงรับรองแนวเขตครบทุกด้าน แนวเขตที่จดทางสาธารณประโยชน์รับรองแนวเขตโดยนายประเสริฐ บุญธรรมรงค์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลรางบัว ซึ่งเป็นผู้แทนนายอำเภอจอมบึง และนายสนิท กลีบอุบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว เป็นผู้แทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว ซึ่งถือว่าเป็นผู้แทนของผู้ฟ้องคดีด้วย โดยผู้ปกครองท้องที่ได้ตรวจสอบแล้วรับรองว่าไม่เป็นที่หลวงหวงห้ามหรือที่สาธารณประโยชน์ เมื่อลงที่หมายในระวางรูปถ่ายทางอากาศแล้ว ไม่ปรากฏร่องรอยหรือสภาพทางสาธารณประโยชน์ระหว่างที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ และเลขที่ ๑๓๑๗ จึงได้ประกาศแจกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๔๒ ตารางวา มากกว่าหลักฐานเดิม ๗ ไร่ ๒ งาน ๙๓ ตารางวา คณะกรรมการตรวจสอบการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินกรณีได้เนื้อที่เกินจากหลักฐานที่ดินเดิม จังหวัดนครปฐม - ราชบุรี - เพชรบุรี - กาญจนบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีการนำที่ดินนอกหลักฐานมารวมออกโฉนดที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เหตุที่ได้เนื้อที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากการรังวัดและการคำนวณเนื้อที่ต่างวิธีกัน การออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า ทางพิพาทที่ปรากฏพาดผ่านอยู่บนที่ดิน

/โฉนดที่ดิน...

โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ (เดิมเป็น น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗) เป็นทางสาธารณประโยชน์ โดยสภาพการใช้ จึงตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภททรัพย์สินสำหรับพลเมือง ใช้ร่วมกันตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงเป็นการรับฟังข้อเท็จจริงที่ขัดกับพยานหลักฐานระวางรูปถ่ายทางอากาศของทางราชการ โดยศาลไม่ได้นำระวางรูปถ่ายทางอากาศมารับฟังได้เลย ซึ่งหากพิจารณาตามระวางรูปถ่ายทางอากาศ หมายเลข ๔๘๓๖ II ๕๒๐๒ แล้ว จะเห็นได้ว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ จนกระทั่งมีการออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ที่ดินแปลงดังกล่าวไม่เคยปรากฏร่องรอยของทางสาธารณประโยชน์ และเมื่อมีการออกโฉนดที่ดิน ก็ไม่เคยปรากฏร่องรอยของทางสาธารณประโยชน์ที่พาดผ่านบนที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ (ปัจจุบันเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒) ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง พยานเอกสารของทางราชการดังกล่าวจึงสมควรที่จะรับฟังได้ว่า เจ้าของที่ดินเดิมได้มีการโต้แย้งหรือหวงกันที่ดินของตนเองมาโดยตลอด ไม่ได้ปล่อยปละละเลยหรือยินยอมให้ทางพิพาทตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินแต่ประการใด แต่ศาลปกครองชั้นต้นกลับไม่หยิบยกขึ้นมาพิจารณาประกอบด้วย โดยเพียงแต่รับฟังข้อเท็จจริงจากการบรรยายฟ้องของผู้ฟ้องคดีเท่านั้น ไม่ได้นำเอกสารหลักฐานการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ รวมทั้งระวางรูปถ่ายทางอากาศดังกล่าวมาพิจารณาประกอบด้วย ซึ่งหากศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาแผนที่พิพาทในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๕๓๗/๒๕๕๗ ของศาลจังหวัดราชบุรี รังวัดเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๗ แล้ว จะเห็นได้ว่า สภาพทางสาธารณประโยชน์ที่มีภู้ำขึ้นรก ไม่สามารถใช้สัญจรไปมาได้ คือ ทางสาธารณประโยชน์ที่แท้จริงที่มีการกันไว้ใ้ในระวางรูปถ่ายทางอากาศหมายเลข ๔๘๓๖ II ๕๒๐๒ ส่วนทางพิพาทซึ่งเป็นลูกรังกว้างประมาณ ๘ เมตร ยาวประมาณ ๔๐๐ เมตร ตัดผ่าจากทางด้านทิศใต้ไปทางด้านทิศเหนือคูขนานกันกับทางสาธารณประโยชน์ที่แท้จริงนั้นคือที่ดินส่วนหนึ่งของที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ซึ่งเป็นทางส่วนบุคคลในที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ที่ยังมีข้อพิพาทกันในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๕๓๗/๒๕๕๗ ของศาลจังหวัดราชบุรี ขณะนี้คืออยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล เมื่อทางสาธารณประโยชน์ที่แท้จริงมีอยู่ตามระวางแผนที่ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้กันไว้เป็นทางสาธารณประโยชน์อยู่แล้ว ศาลปกครองชั้นต้นจะพิจารณาแต่เพียงคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีโดยไม่รับฟังพยานหลักฐานที่ทางราชการได้จัดทำขึ้นอย่างถูกต้องแล้ว ย่อมเป็นการรับฟังพยานหลักฐานที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้ การที่ศาลปกครองชั้นต้นรับฟังข้อเท็จจริงอีกว่า ทางพิพาทได้เกิดขึ้นมาโดยผู้ปกครองท้องที่ได้ร่วมกันก่อสร้างไว้ตั้งแต่เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ดังแต่ยังเป็นที่ดินที่มีหลักฐานเป็น ส.ค. ๑ ต่อเนื่องมาจนกระทั่งมีนายวิระ ภูริภัสสร เป็นเจ้าของที่ดิน โดยไม่เคยมีการโต้แย้งคัดค้านหรือมีการกระทำที่เป็นการหวงกันที่ดินในส่วนที่ใช้เป็นทางพิพาทซึ่งเป็นที่ดินส่วนหนึ่งที่ตนเองครอบครองทำประโยชน์อยู่ในที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ โดยยังคงปล่อยให้ประชาชนทั่วไปใช้ทางพิพาทสัญจรไปมาได้ตามปกติติดต่อกันต่อเนื่องมาจนกระทั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซื้อที่ดินพิพาท

ได้จากการ...

ได้จากการขายทอดตลาดเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และมีการติดป้ายแสดงว่าเป็นทางส่วนบุคคล ซึ่งเป็นระยะเวลา รวมถึงกว่า ๒๐ ปี ประกอบกับเมื่อพิจารณาจากพยานเอกสารที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้อ้างส่งต่อศาลเป็นแผนที่พิพาท (ร.ว. ๔) ระบุว่า ทางพิพาทตั้งแต่ ลม.๕ ลม.๘ ลม.๗ ลม.๖ ลม.๒๕ ลม.๒๖ ลม.๒๗ กว้าง ๘ เมตร รวมเนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา มีสภาพเป็นทางลูกรัง ส่วนทางที่ตั้งอยู่ระหว่างที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ (เดิมเป็น น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗) กับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ มีสภาพ ต้นหญ้าขึ้นรก ไม่สามารถใช้สัญจรไปมาได้ ศาลปกครองชั้นต้นจึงรับฟังได้ว่า ประชาชนทั่วไปได้ใช้ ทางพิพาทในการสัญจรไปมาจริงตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ข้อกล่าวอ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ที่ว่า ทางดังกล่าวเป็นทางส่วนบุคคลจึงฟังไม่ขึ้น นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เห็นว่า ศาลปกครองชั้นต้นรับฟัง ข้อเท็จจริงที่ยังไม่ยุติ เพราะในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๕๓๗/๒๕๕๗ ที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดราชบุรี ยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล โดยศาลจังหวัดราชบุรีได้มีคำสั่งให้จำหน่ายคดีไว้ชั่วคราวเท่านั้น กรณีจึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่า ทางพิพาทบนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ (เดิมเป็น น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗) ได้ตกเป็น สาธารณสมบัติของแผ่นดินโดยสภาพการใช้ไปแล้ว ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ จะเข้าไปยึดถือหรือกล่าวอ้างหรือดำเนินการใด ๆ ในที่ดินซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ที่เป็นเอกชนจะต้องมีหนังสือยินยอมจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการได้ และเจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีต้องแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้รับทราบด้วยตามแนวปฏิบัติตาม หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๗๒๓/ว ๒๒๕๑ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ เพื่อป้องกัน มิให้เกิดข้อพิพาทระหว่างรัฐกับเอกชน เพราะที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ซึ่งมีเนื้อที่บางส่วน เป็นทางพิพาทพาดผ่านอยู่นั้นเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินโฉนดที่ดินดังกล่าวและเป็นกรรมสิทธิ์ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ทางพิพาทยังไม่ได้เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แต่เป็นทางส่วนบุคคล ที่มีการหวงกันไว้เพื่อประโยชน์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ มาตลอด กรณีจึงไม่อาจรับฟังได้ว่า ทางพิพาทตั้งแต่ ลม.๕ ลม.๘ ลม.๗ ลม.๖ ลม.๒๕ ลม.๒๖ ลม.๒๗ รวมเนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา ตามแผนที่พิพาท (ร.ว. ๔) ตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

สำหรับกรณีที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ มีเนื้อที่เพิ่มขึ้นจากเดิมนั้น ก็เป็นไป ตามหลักกฎหมายว่าด้วยสิทธิครอบครอง ตั้งแต่เมื่อครั้งที่ดินทั้งสี่แปลงตาม น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ ได้มีการแจ้งขยายเนื้อที่ โดยได้มีการพิสูจน์ สอบสวนการทำประโยชน์ในแต่ละแปลงตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๘ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๓๓ และต่อเนื่องมาถึง ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ บริษัท สารสาร จำกัด ได้เข้าครอบครองที่ดินต่อเนื่องมาจากเจ้าของที่ดินเดิม ก็ได้ขอรังวัด ตรวจสอบเนื้อที่ที่ดินอีกครั้งตามการครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินของตน เมื่อผลการรังวัด ตรวจสอบเนื้อที่ที่ดินดังกล่าว ไม่มีการคัดค้านจากเจ้าของที่ดินข้างเคียง รวมทั้งผู้ปกครองท้องที่

/รับรองว่า...

รับรองว่าไม่มีการสมยอมหรือมีการรुक้ำที่ดินข้างเคียงหรือที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน จึงได้มีการแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ให้เป็นไปตามหลักฐานที่ได้มีการตรวจสอบเนื้อที่ที่ดินตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน หากศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาสารบัญญัติทะเบียนที่ดินทั้ง ๔ แปลง จะเห็นได้ว่า ที่ดินดังกล่าวมีการจดทะเบียนซื้อขายและจำนองตามกฎหมายมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ จนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นไปโดยเปิดเผยและสุจริต ไม่เคยมีการโต้แย้งสิทธิหรือมีเจ้าของที่ดินข้างเคียงหรือประชาชนในท้องที่หมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๓ ตำบลรางบัวมาร้องเรียนว่าได้รับความเดือดร้อนจากการเพิ่มหรือขยายเนื้อที่ของที่ดินทั้ง ๔ แปลง ซึ่งเมื่อนับระยะเวลาตั้งแต่ที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ มีการแจ้งการครอบครองที่ดิน จนได้ออกเป็นเอกสารสิทธิในปัจจุบัน นับเป็นเวลากว่า ๖๐ ปี ส่วนที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ เป็นเวลากว่า ๒๔ ปี ไม่เคยมีการร้องเรียนหรือมีการคัดค้านว่าเป็นการออกเอกสารสิทธิในที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด จึงมิใช่การขยายเนื้อที่และรูปแผนที่โดยพลการ แต่เป็นการได้มาโดยการครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินตามที่เจ้าของที่ดินเดิมได้มีการนำชี้แนวเขตการครอบครองไว้ในแต่ละช่วงติดต่อกันมาโดยสุจริต เปิดเผย และถูกต้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเป็นการออกเอกสารสิทธิในที่ดินโดยชอบด้วยประมวลกฎหมายที่ดิน มีเจ้าของที่ดินข้างเคียงและผู้ปกครองท้องที่มารับรองแนวเขตที่ดินว่าไม่ได้มีการรुक้ำที่ดินข้างเคียงหรือรुक้ำเข้าไปในที่หรือทางสาธารณะ ซึ่งตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๙๗๐/๒๕๓๓ ได้เคยวินิจฉัยไว้เป็นบรรทัดฐานว่า หากเนื้อที่ในหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ไม่ตรงกับเนื้อที่ในแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) ต้องถือว่าเนื้อที่ที่ปรากฏในหนังสือรับรองการทำประโยชน์ถูกต้องกว่า เพราะการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์จะต้องมีการรังวัดเนื้อที่ดินและมีเจ้าของที่ดินข้างเคียงรับรองแนวเขตว่าถูกต้อง ซึ่งคำพิพากษาดังกล่าวยังคงเป็นบรรทัดฐานมาจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ ในการรังวัดเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ โดยอาศัยหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๖ ได้มีการรังวัดที่ดินอีกครั้ง โดยมีเจ้าของที่ดินข้างเคียงและผู้ปกครองท้องที่มารับรองแนวเขตที่ดินและไม่มีการคัดค้านว่ามีการรังวัดรुक้ำที่ดินข้างเคียงหรือที่ดินสาธารณประโยชน์ ผลการรังวัดได้เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๔๒ ตารางวา มากกว่าหลักฐานเดิม ๗ ไร่ ๒ งาน ๙๓ ตารางวา เหตุที่ได้เนื้อที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากการรังวัดและการคำนวณเนื้อที่ต่างวิธีกัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซึ่งในการนำชี้แนวเขตที่ดินดังกล่าว ผู้แทนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ก็ไม่ได้ปกปิดข้อเท็จจริงหรือมีการนำชี้เพื่อเอาทางสาธารณประโยชน์ส่วนหนึ่งส่วนใดมาเป็นที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ แต่ได้นำชี้ตามแนวเขตที่ดินที่ได้มีการครอบครองทำประโยชน์ตลอดมาและเป็นการกระทำโดยสุจริตและเปิดเผย มีเจ้าของที่ดินข้างเคียงและผู้ปกครองท้องที่มารับรองแนวเขตที่ดินครบถ้วนถูกต้องตามประมวลกฎหมายที่ดิน และ

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑...

๖๐ ไร่ ๑ งาน ๔๙ ตารางวา มีเนื้อที่เพิ่มขึ้นจากเดิม ๙ ไร่ ๑ งาน ๘๒ ตารางวา ที่ดินแปลง น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ เดิมเนื้อที่ ๕๖ ไร่ ๑๐ ตารางวา เปลี่ยนเป็นเนื้อที่ ๘๗ ไร่ ๓๔ ตารางวา มีเนื้อที่เพิ่มขึ้นจากเดิม ๓๑ ไร่ ๒๔ ตารางวา และที่ดินแปลง น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๙ เดิมเนื้อที่ ๔๖ ไร่ ๖๕ ตารางวา เปลี่ยนเป็นเนื้อที่ ๕๘ ไร่ ๓ งาน ๗๘ ตารางวา มีเนื้อที่เพิ่มขึ้นจากเดิม ๑๒ ไร่ ๓ งาน ๑๓ ตารางวา จากการเพิ่มขยายเนื้อที่ดังกล่าวนี้ ทำให้แนวเขตของที่ดิน ทั้ง ๔ แปลง ขยับมาทางด้านทิศตะวันตกและทำให้แนวเขตด้านทิศตะวันตกของที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ขยับเข้ามาทางสาธารณประโยชน์ จนทำให้ทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าว กลายเป็นเนื้อที่ส่วนหนึ่งของที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ไปทันที จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย เพราะถือว่าเป็นการจำหน่าย จ่ายโอน หรือขยับเคลื่อนย้ายทางสาธารณประโยชน์ โดยพลการ ซึ่งจะกระทำได้อีกก็ต่อเมื่อออกเป็นพระราชบัญญัติเท่านั้น หากใช่เป็นไปตามที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้างว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้อง เนื่องจากมีการรับรองแนวเขตของบุคคล หนึ่งบุคคลใด อันจะทำให้การกระทำที่ไม่ถูกต้องกลายเป็นการกระทำที่ถูกต้องแต่อย่างใดไม่ และเมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยุติแล้วว่า เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ได้มีการออกโฉนดที่ดิน จำนวน ๒ แปลง คือ โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๐ ออกจากหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ และโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ออกจากหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ซึ่งเป็นการออกโฉนดที่ดิน โดยถือเอาเนื้อที่และแนวเขตของที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ และเลขที่ ๑๓๑๗ ที่ได้ มีการขยายแนวเขตโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ย่อมส่งผลให้ทางสาธารณประโยชน์ที่เคย เป็นแนวเขตกั้นระหว่างที่ดินแปลง น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ กับที่ดินแปลง น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ กลายเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ แม้ตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๐ และเลขที่ ๒๕๐๙๒ จะมีเนื้อที่ไม่ตรงกับหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ และเลขที่ ๑๓๑๗ และการออกโฉนดที่ดินดังกล่าวจะผ่านกระบวนการตรวจสอบและรับรองจากบุคคลต่างๆ แล้ว ก็ตาม แต่เมื่อการขยายแนวเขตที่ดิน น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๔ แปลง ไม่ถูกต้องและไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจาก ทำให้ที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ทับทางสาธารณประโยชน์อันเป็นการเริ่มต้นที่ไม่ถูกต้องและไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว การดำเนินการออกโฉนดที่ดินโดยถือเอาเนื้อที่และแนวเขตที่ดินที่ออกมา โดยไม่ชอบ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน การรับรองแนวเขตตามผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้างนั้น หากทำให้การกระทำที่ไม่ชอบกลับกลายเป็นชอบแต่อย่างใดไม่ ดังนั้น การขยาย แนวเขตและเนื้อที่ของที่ดิน น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๔ แปลง และการออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๐ และ เลขที่ ๒๕๐๙๒ ทำให้เนื้อที่ดินทับทางสาธารณประโยชน์ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ทำนองเดียวกับที่แก้อุทธรณ์ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และเพิ่มเติมว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้รับโอนสิทธิ

/การครอบครอง...

การครอบครองที่ดิน ตาม น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ ทั้ง ๔ แปลง ภายหลังจากที่มีการขยายแนวเขตของที่ดินแล้ว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ทางสาธารณประโยชน์ที่พิพาทกลายเป็นเนื้อที่ส่วนหนึ่งของที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ แต่สภาพพื้นที่ที่แท้จริงแล้วสภาพทางดังกล่าวยังคงเป็นทางสาธารณประโยชน์อยู่ เนื่องจากผู้ครอบครองที่ดินเดิมได้กินและสร้างไว้ อย่างถาวรชัดเจน ไม่สามารถย้ายหรือขยับไปตามแนวเขตได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จึงกล่าวอ้างชั้นมาลอย ๆ ว่าทางพิพาทเป็นถนนส่วนบุคคล แต่เมื่อทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าวไม่อาจเคลื่อนย้ายได้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงต้องทำระวางที่ดินของที่ดินทั้ง ๔ แปลง ภายหลังจากที่มีการขยายแนวเขต ให้ปรากฏทางสาธารณประโยชน์กันระหว่างที่ดินแปลง น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ กับที่ดินแปลง น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ แต่สภาพของทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าวเป็นทางที่วาดหรือจัดทำขึ้นมาใหม่ ซึ่งหากพิจารณาตามหลักความเป็นจริงหรือสิ่งที่น่าจะเป็นตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ กล่าวอ้างแล้ว เมื่อปรากฏทางสาธารณประโยชน์ซึ่งเป็นทางที่เกิดขึ้นภายหลังจากการขยายแนวเขตแล้ว แต่เหตุใดจึงไม่ใช้ทางดังกล่าว แต่กลับทำทางผ่านเข้าไปในที่ดินของตนเอง ทั้งที่ห่างไปทางด้านทิศตะวันตกอีกไม่กี่เมตรก็มีทางสาธารณะใช้แล้ว ซึ่งเมื่อพิจารณาหลักความน่าจะเป็น ประกอบกับข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากสารบบที่ดินของที่ดินทั้ง ๔ แปลง เริ่มตั้งแต่การเข้าครอบครองทำประโยชน์จนถึงปัจจุบัน ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ชัดแจ้งว่าทางพิพาทเป็นทางสาธารณประโยชน์ หากใช้เป็นทางส่วนบุคคลตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ กล่าวอ้าง แต่อย่างใดไม่ ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

นายอำเภอจอมบึงชี้แจงข้อเท็จจริงตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุดว่า เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๖ นายอำเภอจอมบึงได้ทำการสอบสวนบันทึกถ้อยคำของบุคคลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา สภาพของที่ดิน และการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นำชี้ และอ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ตามรูปแผนที่พิพาท (ร.ว. ๔) มาตรฐาน ๑ : ๕๐๐๐ ระวางหมายเลข ๔๘๓๖ II ๕๒๐๒, ๔๘๓๖ III แผ่นที่ ๑๒๗ รั้ววัดเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๗ ที่ช่างรั้ววัดของสำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี สาขาจอมบึง ได้ทำการรั้ววัดจัดทำขึ้นเพื่อประกอบการพิจารณาของศาลจังหวัดราชบุรีในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๕๓๗/๒๕๕๗ ได้ความดังนี้

นายฉลวย จอมขวัญ อดีตผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ให้ถ้อยคำว่า ตนเคยดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลรางบัว ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๒๗ จนถึงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๔ ทางพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีนำชี้อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ กว้าง ๘ เมตร เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา (เส้นสีเขียว) เดิมมีสภาพเป็นที่รกร้าง ส่วนทางที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นำชี้อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ งาน ๒๒ ตารางวา (เส้นสีชมพู) มีสภาพเป็นที่รกร้าง

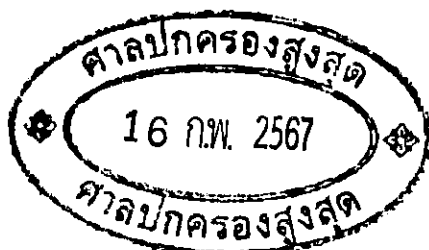

/นายประเสริฐ...

นายประเสริฐ บุญณรงค์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ให้ถ้อยคำว่า ทางพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีนำชี้อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ กว้าง ๘ เมตร เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา (เส้นสีเขียว) เดิมมีสภาพเป็นที่ป่ารกชัฏ เมื่อบริษัท ผาสุก จำกัด ได้ซื้อที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ และเลขที่ ๑๓๑๘ จึงได้ปรับสภาพทางมาเป็น ทางลูกรัง เป็นทางที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นทางสัญจรและเป็นທີ່เลี้ยงสัตว์ ปัจจุบันประชาชนยังใช้ประโยชน์ร่วมกันมาอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้ปิดประกาศหวงห้ามไว้ ส่วนทางที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นำชี้อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ งาน ๒๒ ตารางวา (เส้นสีชมพู) เดิมมีสภาพเป็นที่ป่ารกชัฏ ต่อมาได้เปลี่ยนสภาพ เป็นที่ปลูกต้นยูคาลิปตัสของบริษัท ผาสุก จำกัด จากนั้นได้เปลี่ยนสภาพเป็นที่รกร้างว่างเปล่า จนถึงปัจจุบัน และไม่มีประชาชนใช้ประโยชน์

นายกล้า แก้วพฤกษ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ให้ถ้อยคำว่า ทางพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีนำชี้อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ กว้าง ๘ เมตร เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา (เส้นสีเขียว) มีสภาพเป็นทางลูกรังมาโดยตลอด เป็นทางที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นทางสัญจรและเป็นທີ່เลี้ยงสัตว์ของชาวบ้าน ปัจจุบันประชาชนยังใช้ประโยชน์ร่วมกันมาอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้ปิดประกาศหวงห้ามไว้ ส่วนทางที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นำชี้อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ งาน ๒๒ ตารางวา (เส้นสีชมพู) เดิมมีสภาพเป็นที่ป่ารกชัฏ ต่อมาได้เปลี่ยนสภาพ เป็นที่ปลูกต้นยูคาลิปตัส ปัจจุบันมีสภาพเป็นที่รกร้าง และไม่มีประชาชนใช้ประโยชน์

นายรวม แก้วพฤกษ์ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ให้ถ้อยคำว่า ตนอาศัยอยู่ในท้องที่หมู่ที่ ๓ ตำบลรางบัว ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับ บริเวณพื้นที่พิพาท ทางพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีนำชี้อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ กว้าง ๘ เมตร เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา (เส้นสีเขียว) เดิมที่ดินดังกล่าวเป็นของคนในหมู่บ้าน มีสภาพเป็นป่ารกชัฏ ต่อมาเจ้าของที่ดินได้ขายที่ดินดังกล่าวให้กับบริษัท ผาสุก จำกัด จากนั้นบริษัทดังกล่าว จึงปรับสภาพทางเป็นทางลูกรังเพื่อใช้เป็นทางเข้าออกที่ดิน และเป็นทางที่ประชาชน ใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นทางสัญจรและเป็นທີ່เลี้ยงสัตว์ ปัจจุบันประชาชนยังใช้ประโยชน์ร่วมกัน มาอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้ปิดประกาศหวงห้ามไว้ ส่วนทางที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นำชี้อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ งาน ๒๒ ตารางวา (เส้นสีชมพู) เดิมมีสภาพเป็นที่ป่ารกชัฏ ต่อมาได้เปลี่ยนสภาพเป็นที่ปลูกต้นยูคาลิปตัสของบริษัท ผาสุก จำกัด จากนั้นได้เปลี่ยนสภาพเป็นที่รกร้างจนถึงปัจจุบัน และไม่มีประชาชนใช้ประโยชน์

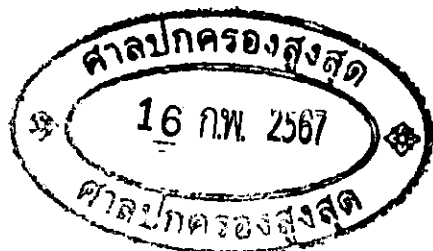
/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุดว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการคำนวณระยะตามหลักวิชา ตามรูปแผนที่พิพาท (ร.ว. ๔) มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐๐ ระวางหมายเลข ๔๘๓๖ II ๕๒๐๒, ๔๙๓๖ III แผ่นที่ ๑๒๗ รั้งวัดเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๗ ที่ช่างรังวัดของสำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี สาขาจอมบึง ได้ทำการรังวัดจัดทำขึ้นเพื่อประกอบการพิจารณาของศาลจังหวัดราชบุรี ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๕๓๗/๒๕๕๗ ปรากฏว่า จากแนวเขตด้านทิศตะวันออกของโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ตรงตำแหน่ง ลม.๑ และ ลม.๒ ในแนวเส้นตรงไปจดแนวเขตทางพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีนำชี้อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ (เส้นสีเขียว) มีระยะประมาณ ๑๙๕ เมตร และจดแนวเขตทางที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นำชี้และอ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ (เส้นสีชมพู) มีระยะประมาณ ๒๕๕ เมตร และคำนวณระยะตามหลักวิชา ตามระวางรูปถ่ายทางอากาศเพื่อออก น.ส. ๓ ก. และรูปแผนที่ใน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ทั้งก่อนและหลังจากที่มีการแก้ไขรูปแผนที่จากแนวเขตด้านทิศตะวันออกของที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ดิน ๙ ตรงตำแหน่งหมายกากบาทสีแดงในแนวเส้นตรงไปจดแนวเขตทางสาธารณประโยชน์ที่อยู่ทางด้านทิศตะวันตกของที่ดินดังกล่าว ปรากฏว่า ในระวางรูปถ่ายทางอากาศเพื่อออก น.ส. ๓ ก. มีระยะประมาณ ๒๑๕ เมตร และรูปแผนที่ใน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ก่อนมีการแก้ไขรูปแผนที่ มีระยะประมาณ ๒๑๕ เมตร ส่วนรูปแผนที่ใน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ภายหลังจากมีการแก้ไขรูปแผนที่แล้ว มีระยะประมาณ ๒๖๐ เมตร

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี คู่กรณีไม่ได้ยื่นคำแถลงเป็นหนังสือและไม่ได้แจ้งความประสงค์ให้ศาลจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม คำอุทธรณ์ คำแก้อุทธรณ์ คำชี้แจง และพยานหลักฐานอื่นจากการแสวงหาข้อเท็จจริงของศาลแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มูลเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้สืบเนื่องมาจากเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) โดยผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินมาขอออกเป็นการเฉพาะราย ในที่ดินซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี จำนวน ๔ แปลง ดังนี้ แปลงที่ ๑ เป็น น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖

/เลขที่ดิน ๘...

เลขที่ดิน ๘ เนื้อที่ ๓๒ ไร่ ๑ งาน ๓๖ ตารางวา ออกให้แก่นายไพศาล ขึ้นตระกูลวิทยา โดยอาศัย
 หลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) ไม่ปรากฏเลขที่ แปลงที่ ๒ เป็น น.ส. ๓ ก.
 เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ดิน ๙ เนื้อที่ ๕๐ ไร่ ๓ งาน ๖๗ ตารางวา ออกให้แก่นายวีระ ภูริภัตสร
 โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๑๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลจอมบึง กิ่งอำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี
 ซึ่งมีนายเกิด บัวคลี เป็นผู้แจ้งการครอบครองที่ดินไว้เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘
 แปลงที่ ๓ เป็น น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ เลขที่ดิน ๑๐ เนื้อที่ ๕๖ ไร่ ๑๐ ตารางวา ออกให้แก่
 นายฉัตรชัย บุญท่วม โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๕๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลจอมบึง กิ่งอำเภोजอมบึง
 จังหวัดราชบุรี ซึ่งมีนายสัก ทองลิม และนางแก่น ทองลิม เป็นผู้แจ้งการครอบครองที่ดินไว้
 เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และแปลงที่ ๔ เป็น น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๙ เลขที่ดิน ๑๑
 เนื้อที่ ๔๖ ไร่ ๖๕ ตารางวา ออกให้แก่นายพุด เขียบแหลม โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑
 เลขที่ ๑๑๐ หมู่ที่ ๑ ตำบลจอมบึง กิ่งอำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ซึ่งมีนายยวง เกิดทรัพย์
 และนางแพง เกิดทรัพย์ เป็นผู้แจ้งการครอบครองที่ดินไว้เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘
 จากนั้น เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๓๓ ผู้ครอบครองที่ดิน น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๔ แปลง ได้ขายที่ดิน
 ที่ตนครอบครองให้แก่บริษัท ผาสุก จำกัด ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๗ บริษัท ผาสุก
 จำกัด ได้ขายที่ดิน น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๔ แปลงดังกล่าว ให้แก่บริษัท สารสาร จำกัด และเมื่อวันที่
 ๑๐ เมษายน ๒๕๔๐ บริษัท สารสาร จำกัด ได้ยื่นคำขอรังวัดตรวจสอบเนื้อที่ตาม น.ส. ๓ ก.
 ทั้ง ๔ ฉบับ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกไปทำการรังวัดที่ดินตามคำขอ เจ้าของที่ดินข้างเคียงรับรอง
 แนวเขตครบ ผลการรังวัดปรากฏว่า ที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ รังวัดได้เนื้อที่ ๓๗ ไร่ ๒ งาน
 ๙๔ ตารางวา เนื้อที่มากกว่าเดิม ๕ ไร่ ๑ งาน ๕๘ ตารางวา ที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗
 รังวัดได้เนื้อที่ ๖๐ ไร่ ๑ งาน ๔๙ ตารางวา เนื้อที่มากกว่าเดิม ๙ ไร่ ๑ งาน ๘๒ ตารางวา
 ที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ รังวัดได้เนื้อที่ ๘๗ ไร่ ๓๔ ตารางวา เนื้อที่มากกว่าเดิม ๓๑ ไร่
 ๒๔ ตารางวา และที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๙ รังวัดได้เนื้อที่ ๕๘ ไร่ ๓ งาน ๗๘ ตารางวา
 เนื้อที่มากกว่าเดิม ๑๒ ไร่ ๓ งาน ๑๓ ตารางวา เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๐ นายอำเภोजอมบึง
 จึงมีคำสั่งตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้แก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ใน น.ส. ๓ ก.
 ทั้ง ๔ ฉบับ ตามผลการรังวัดดังกล่าว ต่อมา ที่ดิน น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๔ แปลง ถูกบังคับจำหน่าย
 ออกขายทอดตลาดตามคำสั่งศาล ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เป็นผู้ซื้อที่ดินได้จากการขายทอดตลาด
 และเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ได้มีการจดทะเบียนโอนสิทธิครอบครองในที่ดิน น.ส. ๓ ก.
 ทั้ง ๔ แปลง ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔
 ได้นำพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ
 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยอาศัยหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ และเลขที่ ๑๓๑๗

/ผลการรังวัด...

ผลการรังวัดปรากฏว่าที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ รังวัดได้เนื้อที่ ๓๒ ไร่ ๓ งาน ๑๕ ตารางวา เนื้อที่น้อยกว่าหลักฐานเดิม ๔ ไร่ ๓ งาน ๗๙ ตารางวา มีข้างเคียงด้านทิศเหนือ ด้านทิศใต้ และด้านทิศตะวันออก จดทางสาธารณประโยชน์ และด้านทิศตะวันตกจดที่ดินเลขที่ ๗๘ ส่วนที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ รังวัดได้เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๔๒ ตารางวา เนื้อที่มากกว่าหลักฐานเดิม ๗ ไร่ ๒ งาน ๙๓ ตารางวา หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘ มีข้างเคียงด้านทิศเหนือ ด้านทิศใต้ และด้านทิศตะวันตก จดทางสาธารณประโยชน์ และด้านทิศตะวันออกจดที่ดินเลขที่ ๗๙ เลขที่ ๘๒ และทางสาธารณประโยชน์ เจ้าของที่ดินข้างเคียงรับรองแนวเขตครบ โดยมี นายประเสริฐ บุญณรงค์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลรางบัว ซึ่งเป็นผู้แทนนายอำเภอจอมบึง ในฐานะผู้ปกครองท้องที่ และนายสนิท กลีบอุบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว ซึ่งเป็นผู้แทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางบัว เป็นผู้รับรองแนวเขตที่ดินด้านที่ติดกับ ทางสาธารณประโยชน์ และเนื่องจากผลการรังวัดเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจากหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ได้เนื้อที่เกินจาก น.ส. ๓ ก. มากกว่าร้อยละ ๑๐ จึงได้มีการนำเรื่องเสนอ คณะกรรมการตรวจสอบการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินกรณีได้เนื้อที่เกินจากหลักฐานที่ดินเดิม จังหวัดนครปฐม - ราชบุรี - เพชรบุรี - กาญจนบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ในการประชุมครั้งที่ ๔๕/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีการ นำที่ดินนอกหลักฐานมารวมออกโฉนดที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เหตุที่ได้เนื้อที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการรังวัดและการคำนวณเนื้อที่ต่างวิธีกัน จากนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มีประกาศ แจกโฉนดที่ดิน เมื่อครบกำหนด ๓๐ วัน แล้ว ไม่มีผู้ใดโต้แย้งคัดค้าน เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๐ เลขที่ดิน ๗๙ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เนื้อที่ ๓๒ ไร่ ๓ งาน ๑๕ ตารางวา และโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ เลขที่ดิน ๗๘ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๔๒ ตารางวา ตามลำดับ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ที่ออกให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากการออกโฉนดที่ดินทับทางสาธารณประโยชน์ ซึ่งเป็นทางลูกรัง ที่ผู้ปกครองท้องที่ได้ร่วมกันสร้างไว้เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๒๕ เชื่อมระหว่างถนนลาดยาง สายจอมบึง - สวนผึ้ง เริ่มจากบริเวณตรงข้ามสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเขาสน ผ่านเข้าไปทางด้าน ทิศเหนือผ่านที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เลยไปถึงเขตการปกครองท้องที่หมู่ที่ ๓ เพื่อให้ประชาชน ใช้ประโยชน์ร่วมกันในการสัญจรไปมาและบรรทุกพืชไร่ มีระยะทางจากจุดเริ่มต้นที่สถานี เพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเขาสนไปถึงหมู่บ้านซำใหญ่ หมู่ที่ ๓ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ประมาณ ๔ กิโลเมตร และต่อมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการรังวัดที่ดิน เพื่อออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ ให้แก่

/ผู้ครอบครอง...

ผู้ครอบครองที่ดินในขณะนั้น จึงได้มีการรังวัดกันที่ดินออกไว้เป็นทางสาธารณประโยชน์ ตามสภาพทางลูกรั้งที่ปรากฏอยู่ในขณะนั้น ซึ่งทางลูกรั้งที่กันไว้ นั้นคั่นอยู่ระหว่างที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ กับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ มีขนาดความกว้างประมาณ ๘ เมตร ยาว ๔๐๐ เมตร แต่เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้มีการรังวัดขยายเนื้อที่ของที่ดิน น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๔ แปลงดังกล่าว แล้วมีการแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ใน น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๔ ฉบับ เพิ่มขึ้นจากเดิม ทำให้แนวเขตที่ดินแต่ละแปลงเปลี่ยนแปลงไป จากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จึงได้นำเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจากหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ โดยนำรังวัดรวมเอาทางสาธารณประโยชน์ที่พิพาทซึ่งอ้างว่าเป็นทางส่วนบุคคลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เข้าไปด้วย และภายหลังจากมีการออกโฉนดที่ดินดังกล่าวแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้ทำการปิดกั้น และปักป้ายแสดงความเป็นเจ้าของที่ดินบนทางสาธารณประโยชน์ที่พิพาท โดยอ้างว่าเป็นทางส่วนบุคคล ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนเสียหายที่ไม่สามารถใช้ทางสาธารณประโยชน์ ดังกล่าวในการสัญจรไปมาได้ดังเดิม เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้อง ต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้เพิกถอน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ ที่มีการแก้ไขขยายเนื้อที่และแนวเขตออกไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพิกถอน โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๐ และเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี และ ให้ใช้แนวเขตและระวางที่ดินเดิมและให้คงทางสาธารณประโยชน์ไว้ดังเดิมตามระวางแผนที่ ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ และห้ามเคลื่อนย้ายทางสาธารณประโยชน์ตามระวางแผนที่เดิม และในวันเดียวกัน ผู้ฟ้องคดีกับพวกรวม ๓ คน ได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดราชบุรี เป็นคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๕๓๗/๒๕๕๗ โดยกล่าวหาว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้ทำการปิดกั้นและ ปักป้ายห้ามและแสดงความเป็นเจ้าของบนทางพิพาทที่ตัดผ่านที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นทางสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้สัญจร ไปมาร่วมกัน ทำให้ประชาชนผู้ใช้ทางสาธารณประโยชน์ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ขอให้ ศาลพิพากษาว่า ทางพิพาทดังกล่าวเป็นทางสาธารณประโยชน์ ให้จำเลยรื้อป้ายที่ปักลงบน ทางสาธารณประโยชน์ ห้ามมิให้จำเลยกระทำการใด ๆ อันเป็นการปิดกั้น ขัดขวางหรือกีดขวาง การสัญจรไปมาในทางสาธารณประโยชน์อันจะทำให้ประชาชนเดือดร้อน ซึ่งศาลจังหวัดราชบุรี ได้มีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดทำแผนที่พิพาท โดยให้ผู้ฟ้องคดีนำชี้เขตที่ดินที่อ้างว่าเป็นทาง สาธารณประโยชน์ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นำชี้แนวเขตที่ดินที่อ้างว่าเป็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ รวมทั้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ บรรยายสภาพทางสาธารณประโยชน์ที่ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ กล่าวอ้างว่ามีสภาพทางเป็นเช่นไร ต่อมา สำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี สาขาจอมบึง ได้จัดส่งรูปแผนที่พิพาท (ร.ว. ๔) มาตรฐาน ๑ : ๕๐๐๐ ระวังหมายเลข ๔๘๓๖ II ๕๒๐๒,

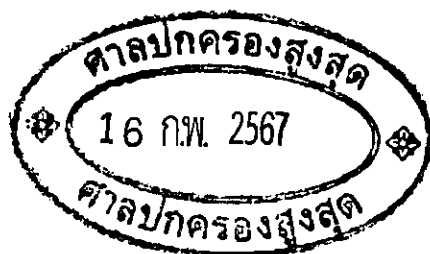
๔๙๓๖ III แผนที่ ๑๒๗ ที่ช่างรังวัดของสำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี สาขาจอมบึง ได้ทำการรังวัดเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๗ เพื่อประกอบการพิจารณาคดีของศาลจังหวัดราชบุรี โดยแนวเขตที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีนำอ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์อยู่ในโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ กว้าง ๘ เมตร เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา มีสภาพเป็นทางลูกรัง ส่วนแนวเขตที่ดินที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นำอ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ งาน ๒๒ ตารางวา สภาพมีหญ้าขึ้นรก ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เฉพาะส่วนที่ออกทับทางสาธารณประโยชน์ซึ่งมีความกว้าง ๘ เมตร รวมเนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา โดยมีขอบเขตที่ดินตามแผนที่พิพาท (ร.ว. ๔) ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดทำขึ้นเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๗ ตั้งแต่ ลม.๕ ลม.๘ ลม.๗ ลม.๖ ลม.๒๕ ลม.๒๖ ลม.๒๗ ส่วนคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ไม่เห็นฟ้องด้วย จึงยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยแล้ว

คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ว่า โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๔๒ ตารางวา ที่ออกให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

โดยที่คดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ไม่เห็นฟ้องด้วยกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่วินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีมีอำนาจนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลปกครอง เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เห็นว่า ข้อเท็จจริงยังไม่อาจรับฟังได้ว่าทางพิพาทที่ตัดผ่านเข้าไปในที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เป็นทางสาธารณประโยชน์อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง คดีจึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ในเบื้องต้นว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษา หรือมีคำสั่งในเรื่องดังต่อไปนี้ (๑) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดเนื่องจากกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ หรือไม่ถูกต้อง

/ตามกฎหมาย...

ตามกฎหมาย หรือโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น หรือโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ... และมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ผู้ใดได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการกระทำ หรือการงดเว้นการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง หรือกรณีอื่นใดที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองตามมาตรา ๙ และการแก้ไข หรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายหรือยุติข้อโต้แย้งนั้น ต้องมีค่าบังคับตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๒ ผู้นั้นมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัตินี้ ... “คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า (๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ (๒) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง ... พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า นายอำเภอมีหน้าที่ร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน และสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์อื่นอันอยู่ในเขตอำเภอ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๔๓ บัญญัติว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มาตรา ๖๗ บัญญัติว่า ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้ (๑) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก... มาตรา ๖๘ บัญญัติว่า ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดังต่อไปนี้... (๘) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน... และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ บัญญัติว่า ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้ ... (๒๗) การดูแลรักษาที่สาธารณะ... ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๕ กำหนดว่า ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติ

/ของแผ่นดิน...

ของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันที่อยู่ในบังคับของระเบียบนี้ หมายถึง ที่ดินสำหรับประชาชน ใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นโดยสภาพธรรมชาติ โดยการใช้ร่วมกันของประชาชน โดยทาง นิติกรรม หรือโดยผลของกฎหมาย เช่น ที่ชายตลิ่ง ที่ป่าช้า ทางบก ทางน้ำ สวนสาธารณะ ที่เลี้ยงสัตว์ และที่สาธารณะประจำตำบลหรือหมู่บ้าน และข้อ ๖ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า อำนาจหน้าที่ ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินตามข้อ ๕ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอร่วมกับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

ข้อเท็จจริงคดีนี้รับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ กล่าวอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๔๒ ตารางวา ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖ โดยไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย เนื่องจากเป็นการออกโฉนดที่ดินทับทางสาธารณประโยชน์ที่ประชาชน ใช้ประโยชน์ร่วมกันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ซึ่งภายหลังจากมีการออกโฉนดที่ดินดังกล่าวแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้ทำการปิดกั้นและปักป้ายแสดงความเป็นเจ้าของที่ดินบนทางสาธารณประโยชน์ โดยอ้างว่าเป็นทางส่วนบุคคล ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนเสียหายที่ไม่สามารถใช้ ทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าวในการสัญจรไปมาได้ดังเดิม ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาล พิพากษาเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เห็นว่า การออกโฉนดที่ดินดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่มีผลเป็นการก่อให้เกิดสิทธิในที่ดินแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาท เกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่ง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อผู้ฟ้องคดี เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันทางสาธารณประโยชน์อันเป็น สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันตามมาตรา ๑๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๖๘ (๘) แห่ง พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และมาตรา ๑๖ (๒๗) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับข้อ ๕ และข้อ ๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย การดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมือง ใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ รวมทั้งมีหน้าที่ต้องจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบกตามมาตรา ๖๗ (๑)

/แห่งพระราชบัญญัติ...

แห่งพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตน มิให้ผู้ใดเกี่ยวกันเอาไปเป็นอาณาประโยชน์แต่เฉพาะตัว หรือขัดขวางผู้อื่นในการเข้าใช้ทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสียโดยตรงกับเหตุแห่งการฟ้องขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ที่ออกทับทางสาธารณประโยชน์ซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตน กรณีจึงถือได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ทับทางสาธารณประโยชน์ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ อุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง จึงฟังไม่ขึ้น

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยต่อไปว่า โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๔๒ ตารางวา ที่ออกให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ บัญญัติว่า สาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น รวมทั้งทรัพย์สินทุกชนิดของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน เช่น (๑)... (๒) ทรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เป็นต้นว่า ที่ชายตลิ่ง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ (๓)... ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๕๘ ทวิ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เมื่อได้สำรวจรังวัดทำแผนที่หรือพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ในที่ดินตามมาตรา ๕๘ แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์แล้วแต่กรณี ให้แก่บุคคลตามที่ระบุไว้ในวรรคสอง เมื่อปรากฏว่าที่ดินที่บุคคลนั้นครอบครองเป็นที่ดินที่อาจออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้ตามประมวลกฎหมายนี้ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๗ ข้อ ๑๔ กำหนดว่า ที่ดินที่จะออกโฉนดที่ดินต้องเป็นที่ดินที่ผู้มีสิทธิในที่ดินได้ครอบครองและทำประโยชน์แล้ว และเป็นที่ดินที่สามารถออกโฉนดที่ดินได้ตามกฎหมาย แต่ห้ามมิให้ออกโฉนดที่ดินสำหรับที่ดินดังต่อไปนี้ (๑) ที่ดินที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ ที่ชายตลิ่ง (๒)...

เมื่อข้อเท็จจริงคดีนี้รับฟังได้ว่า ทางพิพาทขนาดความกว้าง ๘ เมตร เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา ตั้งอยู่ในเขตที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซึ่งผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ทางพิพาทดังกล่าว

/เป็นทาง...

เป็นทางสาธารณประโยชน์ซึ่งเป็นทางลูกรังที่ผู้ปกครองท้องที่ได้ร่วมกันสร้างไว้เมื่อประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ เชื่อมระหว่างถนนลาดยางสายจอมบึง - สวนผึ้ง เริ่มจากบริเวณตรงข้าม สถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเขาสน ตัดผ่าขึ้นไปทางด้านทิศเหนือผ่านที่ดินดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซึ่งในขณะนั้นเป็นที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ เลยไปถึงเขตการปกครองท้องที่หมู่ที่ ๓ ตำบลรางบัว มีระยะทางประมาณ ๔ กิโลเมตร เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันในการสัญจรไปมา และบรรทุกพืชไร่ และต่อมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการรังวัดที่ดิน เพื่อออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๓๑๖ เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ ๑๓๑๘ และเลขที่ ๑๓๑๙ ให้แก่ผู้ครอบครองที่ดินในขณะนั้น จึงได้มีการรังวัดกันที่ดินออกไว้เป็น ทางสาธารณประโยชน์ตามสภาพทางลูกรังที่ปรากฏอยู่ในขณะนั้น ซึ่งทางลูกรังที่กันไว้รั้วนั้นคั่นอยู่ ระหว่างที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ กับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ มีขนาดความกว้าง ประมาณ ๘ เมตร ยาว ๔๐๐ เมตร แต่เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้มีการรังวัด ขยายเนื้อที่ของที่ดิน น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๔ แปลง แล้วมีการแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ใน น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๔ ฉบับ เพิ่มขึ้นจากเดิมโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้แนวเขตด้านทิศตะวันตกของที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ขยับมาทับทางสาธารณประโยชน์ที่คั่นอยู่ระหว่างที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ กับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ เป็นเหตุให้ทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าว กลายเป็นส่วนหนึ่งของที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ไปโดยปริยาย แล้วมีการเปลี่ยนตำแหน่ง ทางสาธารณประโยชน์ใหม่ไปอยู่ในที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ ซึ่งไม่ตรงกับความเป็นจริง เพราะทางดังกล่าวมีสภาพตันหญ้าขึ้นรก ประชาชนไม่สามารถใช้ในการสัญจรไปมาได้ จากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้นำเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจากหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ โดยนำรังวัดรวมเอาทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าวเข้าไปด้วย ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้แย้งว่า ทางพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างดังกล่าว ไม่ใช่ทางสาธารณประโยชน์ แต่เป็นทางส่วนบุคคลที่อยู่ในเขตที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ โดยทางสาธารณประโยชน์ที่มีการรังวัดกันไว้เมื่อครั้งออก น.ส. ๓ ก. นั้น ตั้งอยู่คู่ขนานกับ ทางพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ปัจจุบันคั่นอยู่ระหว่างที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ (น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เดิม) กับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ สภาพทางมีตันหญ้าขึ้นรก ไม่สามารถ ใช้ในการสัญจรไปมาได้ ดังนั้น ข้อเท็จจริงที่คู่กรณีทั้งสองฝ่ายต่างมีได้โต้แย้งกันพึงเป็นยุติว่า มีทางสาธารณประโยชน์อยู่ระหว่างที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ (น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เดิม) กับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ เพียงแต่มีประเด็นโต้แย้งกัน เฉพาะตำแหน่งของทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าว ซึ่งผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ต่างนำชี้แนวเขต ที่ดินที่อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ตามรูปแผนที่พิพาท (ร.ว. ๔) มาตรฐาน ๑ : ๕๐๐๐

/ระหว่าง...

ระวางหมายเลข ๔๘๓๖ II ๕๒๐๒, ๔๘๓๖ III แผ่นที่ ๑๒๗ ที่ช่างรังวัดของสำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี สาขาจอมบึง ได้ทำการรังวัดเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๗ เพื่อประกอบ การพิจารณาของศาลจังหวัดราชบุรีในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๕๓๗/๒๕๕๗ ระหว่าง ผู้ฟ้องคดี กับพวกรวม ๓ คน โจทก์ กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จำเลย เรื่อง ละเมิด ขับไล่ ห้ามปิดกั้น ทางสาธารณประโยชน์ โดยทางพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีนำชี้อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ อยู่ในที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ มีขนาดความกว้าง ๘ เมตร เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา มีสภาพเป็นทางลูกรัง (เส้นสีเขียว) ส่วนแนวเขตที่ดินที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นำชี้อ้างว่า เป็นทางสาธารณประโยชน์ ตั้งอยู่คู่ขนานกับทางพิพาทถัดไปทางด้านทิศตะวันตก เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ งาน ๒๒ ตารางวา สภาพมีหญ้าขึ้นรก (เส้นสีชมพู) กรณีจึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่า ทางพิพาทขนาดความกว้าง ๘ เมตร เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา (เส้นสีเขียว) ตามรูปแผนที่พิพาท (ร.ว. ๔) เป็นทางสาธารณประโยชน์อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันหรือไม่ เห็นว่า ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ มีหลักฐานที่ดินเดิมเป็น น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ซึ่ง น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว ออกมาจากหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๑๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลจอมบึง กิ่งอำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี และถัดจากที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ไปทางด้านทิศตะวันตกในแนวเดียวกันคือ ที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซึ่งมีหลักฐานที่ดินเดิมเป็น ส.ค. ๑ เลขที่ ๕๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลจอมบึง กิ่งอำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี โดยข้อเท็จจริงปรากฏในชั้นการรังวัดออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ และเลขที่ ๑๓๑๘ ว่า เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๓๓ นายวีระ ภูริภัสสร ได้ยื่นคำขอรับรองการทำประโยชน์ในที่ดินโดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๑๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลจอมบึง กิ่งอำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี เนื้อที่ ๓๘ ไร่ ๓ งาน ๕๐ ตารางวา มีชื่อนายเกิด บัวคลี เป็นผู้แจ้งการครอบครองที่ดินไว้เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ซึ่งระบุข้างเคียงด้านทิศตะวันตกว่า จดนานายใจและนางนางไป พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการ รังวัดที่ดินเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๓ ผลการรังวัดได้เนื้อที่ ๕๐ ไร่ ๓ งาน ๖๗ ตารางวา มีเนื้อที่ ระยะเวลา และเขตข้างเคียงเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยข้างเคียงด้านทิศตะวันตกเดิมจดนา นายใจและนางนางไป รังวัดใหม่จดทางสาธารณประโยชน์ เหตุที่ไม่ตรงกับหลักฐานเดิม เพราะได้ทำเป็นทางสาธารณประโยชน์ และในการรังวัดดังกล่าว เจ้าของที่ดินข้างเคียงลงนาม รับรองแนวเขตครบ โดยมีนายฉลวย จอมขวัญ ซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลรางบัว และนายองอาจ ชมภูพันธ์ ซึ่งเป็นกำนันตำบลรางบัว เป็นผู้รับรองแนวเขตที่ดินด้านที่ติดกับ ทางสาธารณประโยชน์ การรังวัดไม่ขัดข้อง พนักงานเจ้าหน้าที่จึงได้ออกเป็น น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ดิน ๙ เนื้อที่ ๕๐ ไร่ ๓ งาน ๖๗ ตารางวา ให้แก่นายวีระ ภูริภัสสร เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๓ ส่วน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ นั้น เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๓๓ นายฉัตรชัย บุญท่วม ได้ยื่นคำขอ

/รับรอง...

รับรองการทำประโยชน์ในที่ดินโดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๕๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลจอมบึง กิ่งอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เนื้อที่ ๔ ไร่ มีชื่อนายสีก ทองลิ่ม และนางแก่น ทองลิ่ม เป็นผู้แจ้งการครอบครองที่ดินไว้เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ซึ่งระบุข้างเคียงด้านทิศตะวันออกกว่าจดนายน้อย พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการรังวัดที่ดินเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๓ ผลการรังวัดได้เนื้อที่ ๕๖ ไร่ ๑๐ ตารางวา มีเนื้อที่ ระยะเวลา และเขตข้างเคียงเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยข้างเคียงด้านทิศตะวันออกเดิมจดนายน้อย รังวัดใหม่จดทางสาธารณประโยชน์ เหตุที่ไม่ตรงกับหลักฐานเดิมเพราะได้ทำเป็นทางสาธารณประโยชน์ และในการรังวัดดังกล่าว เจ้าของที่ดินข้างเคียงลงนามรับรองแนวเขตครบ โดยมีนายฉนวน จอมขวัญ ซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลรางบัว และนายองอาจ ชมภูพันธ์ ซึ่งเป็นกำนันตำบลรางบัว เป็นผู้รับรองแนวเขตที่ดินด้านที่ติดกับทางสาธารณประโยชน์ การรังวัดไม่ขัดข้อง พนักงานเจ้าหน้าที่จึงได้ออกเป็น น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ เลขที่ดิน ๑๐ เนื้อที่ ๕๖ ไร่ ๑๐ ตารางวา ให้แก่นายฉัตรชัย บุญท่วม เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๓ กรณีจึงเห็นได้ว่า เดิมระหว่างที่ดิน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๑๐ กับที่ดิน ส.ค. ๑ เลขที่ ๕๘ ยังไม่มีทางสาธารณประโยชน์คั่นอยู่ ต่อมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้มีการนำหลักฐาน ส.ค. ๑ ดังกล่าว ไปออกเป็น น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ และเลขที่ ๑๓๑๘ ตามลำดับ จึงได้มีการรังวัดกันที่ดินออกไว้เป็นทางสาธารณประโยชน์ ซึ่งคั่นอยู่ระหว่างที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ กับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๘ โดยในการรังวัดที่ดินเพื่อออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ และเลขที่ ๑๓๑๘ ดังกล่าว นายวีระและนายฉัตรชัยซึ่งเป็นผู้ครอบครองที่ดินในขณะนั้น ได้รับรองความถูกต้องของแนวเขตที่ดินตามที่ตนได้นำชี้ และมีเจ้าของที่ดินข้างเคียง รวมทั้ง นายฉนวน จอมขวัญ ซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลรางบัว และนายองอาจ ชมภูพันธ์ ซึ่งเป็นกำนันตำบลรางบัว ในฐานะผู้ปกครองท้องที่ มาร่วมระวางชี้และรับรองแนวเขตที่ดินว่าถูกต้องตรงกับความเป็นจริงแล้ว มิได้เหลื่อมล้ำแนวเขตที่ดินแปลงข้างเคียงหรือที่สาธารณประโยชน์ หรือที่สงวนหวงห้ามแต่ประการใด ดังนั้น ตำแหน่งของทางสาธารณประโยชน์เดิมที่มีการรังวัดกันไว้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๓ จึงต้องเป็นไปตามเขตทางสาธารณประโยชน์ที่ปรากฏในระวางรูปถ่ายทางอากาศเพื่อออก น.ส. ๓ ก. ระวางหมายเลข ๔๙๓๖ III แผ่นที่ ๑๒๗ และตามรูปแผนที่ใน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐๐ ก่อนที่จะมีการแก้ไขรูปแผนที่ใน น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว ซึ่งเป็นเอกสารของทางราชการที่ปรากฏเขตทางสาธารณประโยชน์ที่มีการกันไว้เป็นครั้งแรก เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามหนังสือสำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี สาขาจอมบึง ที่ รบ ๐๐๒๐.๐๔๗/๑๗๒๓ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ที่ชี้แจงตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุดว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้คำนวณระยะตามหลักวิชา จากแนวเขตด้านทิศตะวันออกของที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ดิน ๙ ตรงตำแหน่งหมากบาทสีแดงในแนวเส้นตรงไปจดแนวเขตทางสาธารณประโยชน์

/ที่อยู่ทางด้าน...

ที่อยู่ทางด้านทิศตะวันตกของที่ดินดังกล่าว ตามที่ปรากฏในระวางรูปถ่ายทางอากาศเพื่อออก น.ส. ๓ ก. ระวางหมายเลข ๔๙๓๖ III แผ่นที่ ๑๒๗ และตามรูปแผนที่ใน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ มาตรการส่วน ๑ : ๕๐๐๐ ก่อนที่จะมีการแก้ไขรูปแผนที่ใน น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว ปรากฏว่า มีระยะประมาณ ๒๑๕ เมตร เท่ากัน ส่วนระยะของรูปแผนที่ใน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ ภายหลังจากมีการแก้ไขรูปแผนที่ใน น.ส. ๓ ก. ดังกล่าวแล้ว มีระยะประมาณ ๒๖๐ เมตร และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้คำนวณระยะตามหลักวิชา จากแนวเขตด้านทิศตะวันออกของโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ตรงตำแหน่ง ลม.๑ และลม.๒ ในแนวเส้นตรงไปจุดแนวเขตทางพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีนำชี้อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ (เส้นสีเขียว) และจุดแนวเขตทางที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นำชี้อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ (เส้นสีชมพู) ตามที่ปรากฏในรูปแผนที่พิพาท (ร.ว. ๔) มาตรการส่วน ๑ : ๕๐๐๐ ระวางหมายเลข ๔๘๓๖ II ๕๒๐๒, ๔๙๓๖ III แผ่นที่ ๑๒๗ ที่ข้างรังวัดของสำนักงานที่ดิน จังหวัดราชบุรี สาขาจอมบึง ได้ทำการรังวัดจัดทำขึ้นเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๗ เพื่อประกอบการพิจารณาของศาลจังหวัดราชบุรีในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๕๓๗/๒๕๕๗ ปรากฏว่า จากแนวเขตด้านทิศตะวันออกของโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตรงตำแหน่ง ลม.๑ และลม.๒ ในแนวเส้นตรงไปจุดแนวเขตทางพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีนำชี้อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ (เส้นสีเขียว) มีระยะประมาณ ๑๙๕ เมตร และจุดแนวเขตทางที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นำชี้อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ (เส้นสีชมพู) มีระยะประมาณ ๒๕๕ เมตร จากข้อเท็จจริงดังกล่าว จะเห็นได้ว่า เขตทางสาธารณประโยชน์เดิมที่มีการรังวัดกันไว้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ตามที่ปรากฏในระวางรูปถ่ายทางอากาศเพื่อออก น.ส. ๓ ก. ระวางหมายเลข ๔๙๓๖ III แผ่นที่ ๑๒๗ และตามรูปแผนที่ใน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ มาตรการส่วน ๑ : ๕๐๐๐ ก่อนที่จะมีการแก้ไขรูปแผนที่ใน น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว มีระยะจากแนวเขตด้านทิศตะวันออกของที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เลขที่ดิน ๙ โดยใช้ตำแหน่งทางสาธารณประโยชน์ที่อยู่ระหว่างที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ กับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๖ (ปัจจุบันเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๐ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔) มาเป็นหมุดบังคับ ไปจุดแนวเขตทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าว ที่อยู่ทางด้านทิศตะวันตก มีระยะประมาณ ๒๑๕ เมตร ซึ่งใกล้เคียงกับระยะจากแนวเขตด้านทิศตะวันออกของที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตรงตำแหน่ง ลม.๑ และ ลม.๒ ซึ่งเป็นตำแหน่งหมุดบังคับเดียวกัน ไปจุดแนวเขตทางพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีนำชี้อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ (เส้นสีเขียว) ตามรูปแผนที่พิพาท (ร.ว. ๔) ที่มีระยะประมาณ ๑๙๕ เมตร ดังนั้น ทางพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีนำชี้อ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ (เส้นสีเขียว) จึงมีตำแหน่งใกล้เคียงกันกับตำแหน่งของทางสาธารณประโยชน์เดิมที่มีการรังวัดกันไว้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๓

/ซึ่งสอดคล้อง...

ซึ่งสอดคล้องกับบันทึกถ้อยคำของพยานบุคคลที่ได้ให้ถ้อยคำต่อนายอำเภอจอมบึงเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๖ เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา สภาพที่ดิน และการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นำชื่ออ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ ซึ่งประกอบด้วยนายฉนวน จอมขวัญ อดีตผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลรางบัว นายประเสริฐ บุญณรงค์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลรางบัว นายกล้า แก้วพฤษ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลรางบัว และนายรวม แก้วพฤษ์ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลรางบัว ที่ต่างให้ถ้อยคำตรงกันว่า ทางพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีนำชื่ออ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ ขนาดความกว้าง ๘ เมตร เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา (เส้นสีเขียว) เดิมมีสภาพเป็นที่ป่ารกชัฏ ต่อมาได้เปลี่ยนแปลงสภาพเป็นทางลูกรัง โดยประชาชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นทางสัญจรไปมา และที่เลี้ยงสัตว์ ปัจจุบันประชาชนยังใช้ประโยชน์ร่วมกันมาอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้ปิดประกาศหวงห้ามไว้ ส่วนทางที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นำชื่ออ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ งาน ๒๒ ตารางวา (เส้นสีชมพู) เดิมมีสภาพเป็นที่ป่ารกชัฏ ต่อมาได้เปลี่ยนแปลงสภาพเป็นที่ปลูกต้นยูคาลิปตัส ปัจจุบันเป็นที่รกร้างว่างเปล่า และไม่มีประชาชนใช้ประโยชน์ ซึ่งพยานบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ปกครองท้องที่ ย่อมรับรู้ถึงความเป็นมาของที่ดินดังกล่าวเป็นอย่างดี กรณีจึงเชื่อได้ว่า ทางพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีนำชื่ออ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ ขนาดความกว้าง ๘ เมตร เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา (เส้นสีเขียว) เป็นตำแหน่งทางสาธารณประโยชน์เดิมที่มีการรังวัดกันไว้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ส่วนทางที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นำชื่ออ้างว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ งาน ๒๒ ตารางวา (เส้นสีชมพู) มิใช่ทางสาธารณประโยชน์เดิมที่มีการรังวัดกันไว้แต่อย่างใด กรณีจึงรับฟังได้ว่า ทางพิพาทขนาดความกว้าง ๘ เมตร เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา ที่อยู่ในเขตที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ เป็นทางสาธารณประโยชน์อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ประเภททรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ อุทธรณ์ว่า ทางพิพาทไม่ได้เป็นทางสาธารณประโยชน์อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่เป็นทางส่วนบุคคลที่เป็นส่วนหนึ่งของที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นั้น จึงไม่อาจรับฟังได้

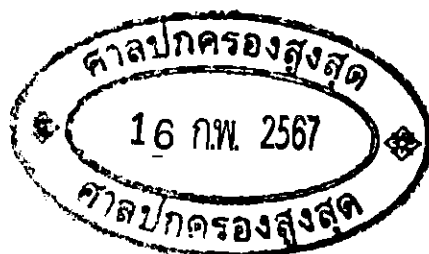
เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า ทางพิพาทขนาดความกว้าง ๘ เมตร เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา ที่อยู่ในเขตที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เป็นทางสาธารณประโยชน์อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงเป็นที่ดินที่ต้องห้ามมิให้ออกโฉนดที่ดินตามมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

/ประกอบกับ...

ประกอบกับข้อ ๑๔ (๑) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๔๒ ตารางวา ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ทับทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าว จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖ เฉพาะส่วนที่ออกทับทางสาธารณประโยชน์ซึ่งมีความกว้าง ๘ เมตร รวมเนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ อุทธรณ์ว่า ในการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตามระเบียบขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ทุกประการแล้ว โดยมีเจ้าของที่ดินข้างเคียงรับรองแนวเขตครบทุกด้าน รวมทั้งผู้ปกครองท้องที่ก็ได้รับรองแนวเขตที่ดินว่าไม่มีการรังวัดออกโฉนดที่ดินทับทางสาธารณประโยชน์แต่อย่างใด การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๔๒ ตารางวา ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ชอบด้วยกฎหมายเต็มทั้งแปลง นั้น จึงฟังไม่ขึ้น

ส่วนกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ อุทธรณ์ว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดีไม่ได้มีคำขอท้ายฟ้องให้ศาลพิพากษาเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ในส่วนที่ออกทับทางสาธารณประโยชน์แต่อย่างใด จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเกินไปกว่าหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่าในการพิพากษาคดี ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดค่าบังคับอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ (๑) สั่งให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่ง หรือสั่งห้ามการกระทำทั้งหมดหรือบางส่วน ในกรณีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) ... เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดีบรรยายฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้นำทำการสำรวจรังวัดออกโฉนดที่ดินจากหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๓๑๗ เป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ โดยนำรังวัดรวมเอาทางสาธารณประโยชน์เข้าไปด้วย จึงเป็นโฉนดที่ดินที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นำรังวัดที่ดินส่วนที่ตกเป็นทางสาธารณประโยชน์แล้วมารวมออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เฉพาะส่วนที่ออกทับทางสาธารณประโยชน์ จึงออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลปกครองชั้นต้นย่อมมีอำนาจกำหนดค่าบังคับให้เพิกถอนโฉนดที่ดินเฉพาะในส่วนที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

/ดังนั้น...

ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เฉพาะส่วนที่ออกทับทางสาธารณประโยชน์ จึงมิได้เป็นการพิพากษาเกินไปกว่าหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ในประเด็นนี้จึงไม่อาจรับฟังได้

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๐๙๒ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เฉพาะส่วนที่ออกทับทางสาธารณประโยชน์ซึ่งมีความกว้าง ๘ เมตร รวมเนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ ตารางวา โดยมีขอบเขตที่ดินตามแผนที่พิพาท (ร.ว. ๔) ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดทำขึ้นเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๗ ตั้งแต่ ลม.๕ ลม.๘ ลม.๗ ลม.๖ ลม.๒๕ ลม.๒๖ ลม.๒๗ ส่วนคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

นายธีรรัฐ อร่ามทวีทอง

ธีรรัฐ อร่ามทวีทอง

ตุลาการเจ้าของสำนวน

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายอนุวัฒน์ ชาราแสง

อนุวัฒน์ ชาราแสง

ตุลาการหัวหน้าคณะ

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่ง ประธานและตุลาการและมีความรับผิดชอบอื่น ในศาลปกครองสูงสุด

นายอนนท์ อติเรกสมบัติ

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายพินิจ มั่นสัมฤทธิ์

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายชาชีวัฒน์ ศรีแก้ว

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายประพจน์ คล้ายสุบรรณ

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายวันชัย กนกอังกูร